

MILLIY TIKLANISH

23 (455)

2017 йил 7 июнь, чоршанба

Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партиясининг ижтимоий-сиёсий газетаси

ЎзМТДП — www.mt.uz Тахририят — www.milliytiklanish.uz

2008 йил 30 октябрдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ОСТОНА ШАҲРИДА ЎТАДИГАН ШҲТ САММИТИДА ИШТИРОКИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 2017 йил 8-9 июнь кунлари Шанхай ҳамкорлик ташкилоти Давлат раҳбарлари кенгашининг Остона шаҳрида ўтадиган навбатдаги мажлисида иштирок этади.

ШҲТга аъзо давлатлар раҳбарлари ташкилотнинг бугунги ҳолати ва уни янада ривожлантириш истиқболларини муҳокама этиши, минтақавий ва халқаро сиёсатнинг долзарб муаммолари юзасидан фикр алмашиши, 2017-2018 йилларда ташкилотга раислик қиладиган давлат масаласини кўриб чиқиши кутилмоқда.

ШҲТнинг Тошкент саммити қарорларини амалга ошириш доирасида Остона шаҳрида Ҳиндистон ва Покистонни ташкилот аъзолигига қабул қилиш жараёни ниҳоясига етказилади.

Ўзбекистон Президенти Остона шаҳрида ЕХРО — 2017 ихтисослаштирилган халқаро кўргазманинг расмий очилиш маросимида ҳам иштирок этади, қатор хорижий делегациялар раҳбарлари билан икки томонлама учрашувлар ўтказилади.

Муносабат

МИЛЛИЙ ТИКЛАНИШ ҲОЯСИ МАДАНИЯТ ВА САНЪАТ РИВОЖИГА ХИЗМАТ ҚИЛАДИ

Маданият ва санъат ривожини миллий, маънавий жиҳатдан юксалтишда муҳим омили ҳисобланади. Шу боис мамлакатимизда ушбу соҳа ривожига устувор аҳамият қаратилаётган. Давлатимиз раҳбари Шавкат Мирзиёевнинг "Маданият ва санъат соҳасини янада ривожлантириш ва тақомиллаштиришга доир чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарори мамлакатимизда бу борада олиб борилаётган ислохотларнинг мантиқий давоми бўлди.

Қарорда маданият ва санъатнинг ҳаётимиздаги ўрни ва аҳамиятини ошириш, соҳа тараққиётини таъминлаш мақсадида қатор муҳим вазифалар белгиланган. Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партиясининг бир гуруҳ фаоллари мазкур қарорнинг мазмун-моҳияти, маданият ва санъат соҳасини янги босқичга кўтаришдаги аҳамияти борасида фикр-мулоҳаза ҳамда муносабатини билдирди.

2

Юзма-юз

АҲОЛИ БИЛАН МУЛОҚОТ: МУАММО, ЕЧИМ ВА САМАРА

Халқ билан мулоқот — бу икки томонлама фикрлашув, муаммоларга ечим топиш, аҳолининг давлат бошқарувидаги ролини ошириш демак. Зеро, мулоқотсиз, фикр алмашуларсиз тараққиёт бўлмайди.

Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси фракцияси аъзолари шу кунларда ҳудудларда бўлиб, сайловчилар билан қатор учрашувлар ўтказмоқда. Парламент аъзолари учрашувлар асносида жойларда амалга оширилаётган ислохотлар билан яқиндан танишмоқда, меҳнат жамоалари, фуқаролар хонадонларида бўлиб, аҳоли

мувожаоти, электорат вакиллари фикр-мулоҳазаларини ўрганмоқда. Аҳоли томонидан кўтарилган муаммоларнинг аксари яни шу ернинг ўзида ечимини топаётган.

Депутатларнинг ҳудудларда бўлиб, аҳоли билан юзма-юз мулоқотда бўлиши, ўз навбатида, жойларда иқтисодий-ижтимоий соҳаларнинг юксалиши, аҳоли турмуш фаровонлиги ошишида муҳим аҳамият касб этмоқда.

Ўрганишлар жараёнида аниқланган камчилик ва муаммолар тегишли халқ депутатлари Кенгашларида масъул тузилмалар раҳбарлари иштирокида атрофлича муҳокама этилади.

ташкилот ва идоралар масъулари ҳамроҳлигида ўтказиётган учрашувларда аҳоли манфаатларини таъминлаш, уларни қийнаётган муаммоларни ҳал этиш, бу борада давлат органлари ва мансабдор шахсларнинг масъулиятини ошириш каби масалаларга алоҳида эътибор қаратишмоқда. Хусусан, Сарвар Отамуратов тумандаги Найман қишлоғи Саховат маҳалласида яшовчи фуқароларнинг хонадонидида бўлиб, улар билан очиқ ва самимий суҳбатлашди.

3

МУТАСАДДИЛАР ҲАМКОРЛИГИ ҚЎЛ КЕЛМОҚДА

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Спикери ўринбосари Сарвар Отамуратов, ЎзМТДП фракцияси аъзолари Жуманазар Отажонов ва Иноят Ҳожиёв Хоразм вилоятининг Боғот туманида мутасадди

Миллий гуруҳ

МУСТАҲКАМ ИШОНЧ ВА ИРОДА — ЮТУҚЛАР АСОСИ

Спорт инсонни мустаҳкам ирода эгаси этиб тарбиялайди муҳим аҳамиятга эга. Қачонки, спорт ҳар бир инсоннинг кундалик ҳаётини янги баъди, ана шунда жамиятимизда соғлом турмуш тарзи шаклланади. Шу боис мамлакатимизда барча спорт тури кенг ривожланишда, улар билан мунтазам шуғулланиш учун шарт-шароитлар яратилмоқда.

Куни кеча пойтахтимизнинг "Универсал" спорт саройида дзюдо бўйича паралимпиячилар ўртасида Осиё ва Океания чемпионати якунланди. Жисмоний тарбия ва спорт давлат кўмитаси, Миллий паралимпия ассоциацияси, Миллий олимпия кўмитаси ва мамлакатимиз дзюдо федерацияси томонидан Халқаро кўзи оғизлар спорт ассоциацияси (IBSA) билан ҳамкорликда ўтказилган чемпионатда ўндан зиёд давлатдан юзга яқин спортчи ўн уч вазн тоифасида яққалик ва жамоавий баҳсларда ғолиблик учун ўзаро рақобатлашди. Кескин ва муросасиз баҳсларга бой бўлган чемпионатда саккиз нафар спортчимиз ўз вазн тоифасида барча рақибини мағлубиятга учратиб, олтин медални қўлга киритди. Улар орасида "Жасорат" медали соҳибаси Севинч Салаева ҳам бор.

6

Илмий-амалий анжуман

Бухоро шаҳрида филология фанларининг долзарб масалаларига бағишланган илмий-амалий анжуман бўлиб ўтди. Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси Бухоро вилояти ва шаҳар кенгашлари, Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси, Республика Маънавият тарғибот маркази вилояти бўлимлари, Бухоро давлат университети, халқ таълими ва йўрта махсус, касб-ҳунар таълими бошқармалари ҳамкорлигида ташкил этилган анжуманда илмий-тадқиқот институтлари, олий, йўрта махсус ва умумтаълим муассасалари, жамоат ташкилотлари вакиллари, ёшлар иштирок этди. Тадбирда мўмтоз ва замонавий филология, шарқшунослик фанларининг ривожланиши ҳамда йўқитилишига дахлдор масалалар муҳокама этилди.

ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ РИВОЖИ — МИЛЛИЙ ЮКСАЛИШ ОМИЛИ

Илмий-амалий анжуманда мамлакатимизда ижтимоий-гуманитар фанлар тизими кенг ривожланаётгани ёшларимизнинг она тили ва чет тилларини пухта эгаллашига, буюк мутафаккир алломаларимизнинг асарларини ўрганиш, тарғиб ва тадқиқ этишга иштиёқини оширишга хизмат қиладигани таъкидланди. Жамият олдида турган долзарб масалалар ечими илм-фан ютуқлари билан чамбарчас боғлиқ экан, илм-фанни янада ривожлантириш, айниқса, тилшунослик соҳасига устувор аҳамият қаратиш долзарб вазифадир.

4

Ташаббус натижа берди

ТҲЙ — ҚАДРИЯТ, ДАБДАБАСИ — ИЛЛАТ

халқ депутатлари Чуст туман Кенгашидаги ЎзМТДП гуруҳи тўй ва маросимларимиз билан боғлиқ масалани сессия кун тартибига киритди

Тўй-ҳашам, оилавий тантана ва маросимлар азалдан шаклланган миллий урф-одат ҳамда қадриятларимиздан ҳисобланади. Бундай тадбирларда инсоннинг энг бахтли кунлари нишонланади, бахтиёрлик, шоду хушроқлик яқин кишилар билан баҳам қўрилади. Бироқ ана шу қадимий урф-одатларимиз, анъаналаримиз мужассам бўлган маросимларда ҳаддан ташқари дабдабозликка берилиб кетилаётгани ҳам сир эмас.

Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партиясининг сайловолди Платформасида оилалар ҳаётида ҳамон сақланиб қолаётган нохуш ҳолатлар, хусусан, тўй маросимларини ўта дабдабали қилиб ўтказиш ва исрофгарчиликка асосланган бошқа тадбирларга барҳам беришга қаратилган ишларда фаол иштирок этиш маънавий-маърифий соҳадаги асосий вазифалардан бири этиб белгиланган. Шу боис партия ташкилотлари ҳамда депутатлик бирлашмалари бу борада муайян чора-тадбирларни амалга оширмоқда. Яқинда халқ депутатлари Чуст туман Кенгашидаги ЎзМТДП гуруҳи ташаббуси билан сессияда Биринчи Президентимиз Исроҳ Каримовнинг 1998 йил 28 октябрдаги "Тўй-ҳашамлар, оилавий тантаналар, маърака ва маросимлар, марҳумлар хотираларига бағишланган тадбирлар ўтказилишини тартибга солиш тўғрисида"ги фармонининг ҳудуддаги ижроси муҳокама этилди.

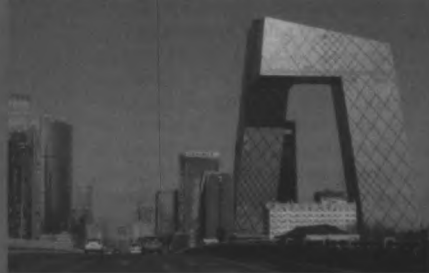
2

Ушбу сонда:

КАПТАРКАМАР ИБТИДОИЙ ОДАМЛАР МАКОНИ...МИ?

5-бет

МЕЪМОРЧИЛИКНИНГ БЕТАҚРОР НАМУНАСИ

7-бет

ХИВА МИНОРАСИ СИНОАТЛАРИ ХОРАЗМ МАЪМУН АКАДЕМИЯСИ МУТАХАССИСЛАРИ ИСЛОМ ХҲЖА МИНОРАСИНИ ИЛМИЙ ТАДҚИҚ ЭЪЯПТИ

8-бет

МИЛЛИЙ ТИКЛАНИШ ҲОЯСИ МАДАНИЯТ ВА САНЪАТ РИВОЖИГА ХИЗМАТ ҚИЛАДИ

< Давоми.
Бошланиши 1-бетда.

Козим ТОЖИЕВ,
ЎЗМТДП фракцияси аъзоси:
— Президентимизнинг мазкур қарорига мувофиқ Ўзбекистон Республикасида маданият ва санъат соҳасини янада ривожлантириш ва такомиллаштириш бўйича 2017-2021 йилларга мўлжалланган чора-тадбирлар дастури тасдиқланди. Қарорда маданият ва санъат муассасалари фаолиятини ташкил этиш ва самарадорлигини ошириш борасидаги қонунчиликни такомиллаштириш вазифаси белгилангани биз депутатлар зиммасига катта масъулият юклайди.

Бунинг учун маданият ва санъат муассасалари, театрлар, музейлар, бадий жамоалар, маданият ва аҳоли дам олиш масканлари, маданият ва истеъодли фаолияти, моддий-техник базаси ҳолатини атрофича ўрганиб, ўз тақлиф-тасвияларимизни беришимиз, соҳага оид қонунчиликни инвентаризациядан ўтказишимиз лозим бўлади. Шундай экан, Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги ЎЗМТДП фракцияси, партия ташкилотлари ва гуруҳларидан партия дастурий вазифаларидан келиб чиқиб, қарор ижросини таъминлашда фаол ва ташаббускор бўлиш талаб этилади.

Мирза АЗИЗОВ,
Ўзбекистон халқ артисти,
ЎЗМТДП Марказий кенгаши аъзоси:
— Давлатимиз раҳбарининг "Маданият ва санъат соҳасини янада ривожлантириш ва такомиллаштиришга доир чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарорини ўқиб, шу соҳа вакили сифатида, энг аввало, қалбимизда ғурур ва ифтихор туйғуларини туйдиқ, унда белгиланган вазифалар бевосита бизнинг фаолиятимизга қаратилганини диддан ҳис қилдик.

Халқимиз санъатини ва санъаткорларни юксак қадрлайди. Шундай бўлса, юксак бадийят ва ҳаққонийлик, эзгу мақсадларга хизмат қилиш руҳи билан суғорилган асарлар яратиш — барча санъат турлари каби театр санъати учун ҳам асосий мезон бўлиши зарур. Бу мақсадга эришиш учун ёш ва истеъодли драматург ва режиссёрлар, театр актёрларини тарбиялаб вояга етказиш долзарб вазифалардандир. Шу маънода қарорда белгиланган "Сени куйлаймиз, замондош!", "Дебют" каби театр санъати кўрик-фестиваллари самарадорлигини ошириш, буюк сиймолар, замонамиз қаҳрамонлари образи, бугунги кунда юртимизда амалга оширилаётган улкан бунёдкорлик ишларини акс эттирган, бадий юксак саҳна асарларини яратиш вазифаси биз каби соҳа вакилларида доимо ижодий изланишда, юксалиш иштиёқида бўлиш, бор иқтидоримиз ва куч ғайратимизни сафарбар этишни талаб этади.

Мухтасар айтганда, соҳага қаратилган юксак эътибор тўғрисида санъат аҳлининг халқимиз олдидаги масъулияти янада ошади. Ўйлайманки, Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партиясининг электрати бўлган маданият ва санъат соҳасининг ҳар бир вакили бу ишонч ва эътиборга муносиб ижод қилади, қарор ижросини таъминлаш ҳамда унда белгиланган устувор мақсад-вазифаларни кенг тарғиб қилишга ўз ҳиссасини қўшади.

Ҳамдам НИЁЗОВ,
ЎЗМТДП Марказий кенгаши Ижроия қўмитаси дeвoни бўлим бошлиғи:

— Бугунги глобаллашув даврида "оммавий маданият"нинг салбий таъсири аксарият ёшларнинг ҳаёт, бoрлiк, маданият, санъатга бўлган қарашларини ўзгартириб, дунёқараш ва туйғулар қашшоқлашувига олиб келаётир. Миллий менталитетни эътиборга олиб қилиш ёт бундай салбий оқибатларга фақат миллий маданиятимиз ва санъатимиз, аждодларимизнинг бой маънавий мероси воситасидигана қарши чиқиш ва туриш мумкин.

Давлатимиз раҳбари Шавкат Мирзиёевнинг "Маданият ва санъат соҳасини янада ривожлантириш ва такомиллаштиришга доир чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарорининг мазмун-моҳияти Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси сайловотида Платформасининг маънавий-маърифий йўналишида белгиланган мақсад-вазифалар билан уйғун ва ҳамоҳанг. Шу боис қарор ва ЎЗМТДП сайловотида Платформасида мазкур йўналишда белгиланган вазифалар ижросини таъминлашда, унинг мазмун-моҳияти ва аҳамиятини халқимиз, айниқса, ёшлар орасида кенг тарғиб этишда биз партия вакиллари янада фаол иштирок этишимиз лозим. Токи, мамлакатимиз санъат ва маданияти йўналишида амалга оширилаётган кенг қўламли ислохотлар самаралари нафақат Ўзбекистонда, балки дунёнинг кўплаб шаҳарларида ўтказилаётган маданий тадбирларда ҳам ўз ифодасини топсин.

Илҳом РАҲАБОВ,
ЎЗМТДП Навоий вилоят кенгаши Ижроия қўмитаси дeвoни раҳбари:

— Ҳар қандай халқ ва миллатнинг келажаги унинг миллий маданияти ва санъати билан бевосита боғлиқ. Шу боис Президентимиз қарорида ёшларни санъат масканларига, хусусан, театр ва музейлар, концерт томошаларига мунтазам жалб этиш, ўзбек ва жаҳон маданиятининг энг сара намуналаридан баҳраманд этиш орқали уларнинг маънавий-ахлоқий, эстетик диди ва маданий даражасини янада юксалтириш масалаларига алоҳида эътибор қаратилган.

Шунингдек, маданият ва санъат масканлари, музейлар ҳамда театрлар фаолиятини такомиллаштириш, уларнинг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш бўйича комплекс чора-тадбирлар белгиланган. Бу, ўз навбатида, аҳоли, хусусан, ёшларнинг маданий савиясини юксалтириш, уларни миллий ва умумбашарий маданиятнинг энг яхши намуналаридан баҳраманд этиш, шу асосда маънавий етук, баркамол шахсларни тарбиялаш, ёш истеъод эгаларининг қобилияти ва салоҳиятини рўйбга чиқаришда муҳим омил бўлиб хизмат қилади.

Ғайратжон ТҶИҶИБОВЕВ,
ЎЗМТДП Наманган вилоят кенгаши Ижроия қўмитаси дeвoни раҳбари:

— Мазкур қарорда Ўзбекистоннинг юксак маданияти ва санъатини жаҳон узра янада кенг тарғиб этиш, нуфузли кўрик-танлов ва фестивалларда мамлакатимиз вакиллариининг иштирокини кўпайтириш, бошқа турли тадбирларда чет эллик маданият ва санъат намояндаларининг фаол қатнашишларини таъминлаш, халқаро илмий-амалий анжуманлар ташкил этиш, соҳага замонавий ахборот-коммуникация технологияларини жорий этиш ва улардан самарали фойдаланиш назарда тутилган.

Бугун Наманган вилоятида битта театр, 8 музей, 84 маданият ва аҳоли дам олиш маркази, 18 бошқаруш мусиқа ва санъат мактаби фаолият кўрсатмоқда. Айниқса, вилоят ўлкашунослик музейи, мусикали драма театри, академик ва халқ бадий жамоалар дирекцияси вилоятимиз маданий ҳаётида алоҳида ўрин тутди. Давлатимиз раҳбари қароридан келиб чиқиб, аввало, вилоятимиздаги маданият ва аҳоли дам олиш марказларида ўқувчи-ёшларнинг бўш вақтини мазмунли ва унумли ўтказишга қаратилган тўғрақлар фаолиятини жонлантириш, шаҳар ва туманларда, айниқса, қишлоқ жойларда аҳолининг маданий ҳордиқ чиқариши учун зарур шарт-шароит яратишга ҳисса қўишимиз лозим. Бу чора-тадбирларнинг навқирон авлод маънавий-ахлоқий, эстетик ва маданий савияси янада юксалишида аҳамияти бекиёс.

Баҳодир ШАРОПОВ,
халқ депутатлари Самарқанд вилоят Кенгаши-даги ЎЗМТДП гуруҳи раҳбари:

— Юртимизда асрлар оша яшаб келаётган томоша санъати анъаналарини ўрганиш, янада бойитиш ва ривожлантириш, унинг моддий-техник базасини изчил мустаҳкамлаб бориш, миллий ва умумбашарий қадриятлар акс этган саҳна асарлари яратиш, истеъодли ва профессионал кадрлар тайёрлашга алоҳида эътибор қаратиб келинмоқда. Шу боис театрларимиз репертурига бойиб, халқимиз маънавияти, миллий анъана ва қадриятларимизни тараннум этувчи асарлар саҳналаштирилмоқда. Президентимизнинг "Маданият ва санъат соҳасини янада ривожлантириш ва такомиллаштиришга доир чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарори мазкур йўналишдаги ишларни янги босқичга кўтаришга хизмат қилади.

Таъкидлаш жоиз, бугун, айниқса, вилоят театрларида иқтидорли ва малакали кадрларга катта эҳтиёж бор. Тўғри, санъат ва маданият коллежаларини тугатган, иқтидорли ёшларимиз кўп. Бироқ шуниси аниқки, актёр ҳар қанча иқтидорли бўлмасин, олий таълим муассасасида таҳсил олмаса, таъбир жоиз бўлса, уста кўрмасе, етук санъаткор бўлиб етиша олмайди. Шу маънода қарорда маданият ва санъат йўналишидаги таълим муассасаларининг малакали кадрлар ва мутахассисларга бўлган талаб ва эҳтиёжларини ўрганиш, бу борада кадрлар тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини оширишнинг самарали тизимини яратиш вазифаси белгилангани театр ривожини учун ҳам муҳим аҳамиятга эга.

Қарорда ҳудудларда маданият соҳасида фаолият юритаётган юқори малакали ходимлар, жумладан, иқтидорли ёш мутахассислар учун муносиб турар жой шароитларини яратиш, уларга имтиёзли ипотека кредитлари асосида уй-жойлар ажратиш вазифаси алоҳида қайд этилгани соҳа ривожига муҳим аҳамият касб этади. Боиси, кенг имконият ва етарли шароитларга эга санъаткор зиммасида фақат бир вазифа — даврга мос, томошабинларни, айниқса, ёшларни миллий истиқлол ғоялари руҳида тарбиялашга хизмат қиладиган саҳна асарлари яратиш соҳада, ҳолос.

Конференция

Буюк давлат арбоби Ислоҳ Каримовнинг Ватанимиз мустақиллиги, халқимизнинг озод, обод ва фаровон ҳаётини таъминлаш билан бирга ҳар томонлама баркамол авлодни тарбиялаш борасидаги улғу хизматларини ватандошларимиз юксак эътибор билан эслайди. Биринчи Президентимиз мамлакатимизда, моҳият-эътиборига кўра, мутлақо янги таълим-тарбия тизимини яратди ва уни ҳаётга изчил татбиқ этишга раҳнамолик қилди.

ИСЛОМ КАРИМОВ МЕРОСИНИНГ ЁШЛАР ТАРБИЯСИДАГИ ЎРНИ

Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси Жиззах вилоят кенгаши, Ўзбекистон Республикаси халқ таълими вазирлиги ҳамда вилоят хотин-қизлар қўмитаси ҳамкорлигида Абдулла Қодирий номидаги Жиззах давлат педагогика институтида "Ислоҳ Каримов асарларида таълим-тарбия масалалари" мавзусида ўтказилган республика илмий-амалий конференциясида ана шу жиҳатлар қайд этилди. Ёшларда мустақил ҳаётини позицияни шакллантиришда Биринчи Президентимиз асарлари муҳим аҳамият касб этаётгани таъкидланди.

— Ёшларни Ватанга садоқат руҳида тарбиялаш, шунингдек, бутунги глобаллашув даврида ёшларда ғоявий таҳдидларга нисбатан иммунитетни шакллантиришда Ислоҳ Каримов маънавий меросининг аҳамияти бекиёс, — деди ЎЗМТДП Жиззах вилоят кенгаши раиси вазифасини бажарувчи Сарвар Назарқосимов. — Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси сайловоти Платформасида ёшларни китобга муҳаббат ва ҳурмат-эҳтиром руҳида тарбиялаш, таълим жараёнига замонавий истиқболли илм-фан ютуқларини жорий этиш, мамлакатимизда илм-фанни янада ривожлантириш, илмий фаолиятта истеъодли ёшларни жалб этиш каби вазифалар белгиланган. Бу каби амалий конференция ва тадбирлар партия мақсад-вазифалари ижросини таъминлашга, ёшларни Биринчи Президентимиз асарларининг мазмун-моҳиятини англаб, теран мушоҳада қилишга хизмат қилади.

Конференцияда "Мамлакатимиз ёшлари ҳаётини позициясини шакллантиришда Ислоҳ Каримов маънавий меросининг ўрни ва аҳамияти", "Мамлакатимизда демократик ислохотларни чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантиришнинг ёшлар фуқаролик позициясини шакллантиришдаги ўрни", "Ёшларда конструктив

ҳаётини позицияни шакллантиришнинг илмий-педагогика асослари", "Глобаллашув шароитида ёшлар маънавиятини шакллантиришнинг устувор йўналишлари" мавзуларида маърузалар тинганди. Уларда Ислоҳ Каримовнинг серқирра фаолияти, Ўзбекистон Республикасини мустақил ва демократик давлатга айлантиришдаги буюк тарихий хизматлари, мамлакатимизда таълим, фан ва маданиятни ривожлантиришда амалга оширган беқиёс ишлари самаралари эътироф этилди. Буюк давлат арбоби раҳнамолигида мамлакатимизда таълим тизими тубдан ислоҳ қилинган, эртанги кунимизнинг муносиб давомчилари бўлган баркамол авлодни вояга етказишга алоҳида эътибор қаратилаётгани таъкидланди.

— Биринчи Президентимиз Ислоҳ Каримов нафақат мустақиллигимиз асосчиси, янги танлаган йўлимиз раҳнамоси, моҳир ислохотчи, шу билан бирга, баркамол авлод тарбиясига янги чинакам ташаббускори сифатида тарихимиз саҳифаларидан жой олди, — деди Абдулла Қодирий номидаги Жиззах давлат педагогика институти ўқитувчиси, филология фанлари доктори, профессор Бахти Очилова. — Халқимиз ўзининг тарихан қисқа мuddат — 25 йилда эришган барча ютуқ ва марраларини ҳақли равишда Ислоҳ Каримов номи билан боғлайди ва шу улғу инсоннинг хизматлари беқиёс, деб билади.

Конференцияда Ислоҳ Каримов асарларини ўрганиш, тарғиб қилиш, олий ўқув юртиларида ўқитишни чуқурлаштириш юзасидан илмий-услубий тавсиялар бидирилди.

ЎЗМТДП Жиззах вилоят кенгаши матбуот кенгаши асосида
О. АЛИМАРДОНОВА тайёрлади.

Ташаббус натижа берди

ТҶҲ — ҚАДРИЯТ, ДАБДАБАСИ — ИЛЛАТ

ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ЧУСТ ТУМАН КЕНГАШИДАГИ ЎЗМТДП ГУРУҲИ ТҶҲ ВА МАРОСИМЛАРИМИЗ БИЛАН БОҒЛИҚ МАСАЛАНИ СЕССИЯ КҲН ТАРТИБИГА КИРИТДИ

< Давоми.
Бошланиши 1-бетда.

Сессияда таъкидланганидек, оилавий тантаналар, маърака ва маросимларни тартибга солишга қаратилган мазкур фармон миллий қадриятимизнинг бир қисми бўлган бу каби тадбирларни халқимизга хос анъаналар, юксак маънавият асосида ўтказишда муҳим ҳуқуқий асос бўлиб хизмат қилаётир. Тумандаги фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ҳузурида ташкил этилган тўй ва маросимлар комиссиялари фаолияти натижасида ҳудудда ўта дабдабали ўтказилаётган тадбирлар сони бирмунча камайишига эришилди. Масалан, тумандаги "Резаксов", "Сарқамис-Мирзабод", "Тошқўрғон", "Баймоқ", "Варзик", "Ғова" маҳаллаларида "тўқинка-шўхлик" қабиллидаги, сўнгги вақтларда ўйлаб топилган ортиқча маросимларга чек қўйилган.

— Сессия муҳокамасига олиб чиқилган ушбу масала аҳолининг маънавий, ижтимоий ва иқтисодий ҳаётига бевосита дахлдор, — дейди халқ депутатлари туман Кенгашидаги ЎЗМТДП гуруҳи раҳбари Рўзимат Жўраев. — Чунки бугунги кунда турмушимизда тўй-маросимлар, турли маъракалар ўтказиш билан боғлиқ муаммолар пайдо бўлаётгани сир эмас. Шу боис партия дастурий мақсад-вазифаларидан келиб чиқиб, олиб бораётган тарғибот ишларимиз, кенг жамоатчилик сатҳи-ҳаракатлари натижасида дабдабозлик, исрофгарчиликларга сезиларли даражада чек қўйилмоқда. Бешик тўйи, ақиқа, суннат тўйи ва никоҳ тўйлари бирмунча ихчамлашди. Шунингдек, марҳумлар хотирасига бағишланган маросимларда ҳам ўзига хос тартиблар белгиланди. Бироқ ҳали бу борадаги муаммолар бутунлай барҳам топди, дея олмаймиз. Айрим фуқароларимиз тўй-маъракаларга ҳаддан ташқари берилиб, уни ҳаётининг мазмуни, фаровонлик ўлчови даражасида билиб, топган-тутганини шунга сарфлаши каби ҳолатлар ҳам учрамоқда. Энг асосийси, бу каби иллатлардан фарзандларимизни ҳимоя қилиш, айрим ёшларнинг енгил-елпи ҳаётга мойиллигининг олдини олишимиз зарур. Бу борада маҳалла, тегишли идора ва ташкилот, депутатлар билан биргаликда тушунтириш, тарғибот-ташвиқот ишларини олиб бориш, ҳою-ҳавас ортидан қувиб, ҳаддан ташқари исроф

гарчилик ёки дабдабозликка берилиш эмас, ёшларнинг турмушга тайёргарлиги уларнинг маънавий етуқлиги, миллий анъана, урф-одатларимиз ҳамда одоб-ахлоқ нормаларига риоя этиши билан белгиланишини аниқлаш зиммасидаги асосий вазифадир.

Сессияда ҳудудда бу борада кўзга ташланаётган масала-муаммолар атрофича муҳокама этилди. Хусусан, таъкидлаш туғрисидаги ажримларнинг асосий қисми қарз олиб дабдабали тўй ўтказиш, ундан сўнг юзага келган моддий етишмовчилик оқибатида пайдо бўлаётганини кўрсатмоқда. Шу боис ота-оналар ва ёшлар ўртасида кенг тушунтириш ишларини олиб бориш, тўй ва турли маросимларни ўтказишда ким ўзарга берилиш, дабдабозлик каби маънавиятимизга зид одатларга чек қўйиш, тежамкорликка амал қилиш борасида ўзига хос тизим яратиш лозимлиги таъкидланди. Машаққат билан топилган ноз-неъматларнинг исроф оқибатда яхшилик келтирмайди, шукроналик, қаноат инсонга зийнат, обрў-эътибор келтирувчи фазилатдир. Шунинг учун аҳоли ўртасида маърифий тарғибот ишларини кучайтириш, оила эҳтиёжидан ортган маблағни халқимизнинг азалий одатларига амал қилиб, ижтимоий ҳимояга муҳтож ёлғиз кексалар, боқувчисини йўқотган оилаларга ёрдам бериш, турар жойларни обод қилиш ёхуд ишлаб чиқариш, тадбиркорлик фаолиятини йўлга қўйишга ҳам сарфланса меҳр-эътибордан руҳланган қанчадан-қанча кўнглилар мушкул осон бўлади, қолаверса, ҳар бир инсон ўз уйини, маҳалласини, юртимизни обод қилишга ҳисса қўшади. Аҳоли фаровонлигига хизмат қилаётган бундай ишлар қўламини кенгайтириш, маҳаллаларда тўпланган илғор тажрибаларни омдалаштириш, оилалардаги ижтимоий-маънавий муҳит барқарорлигини таъминлаш, салбий ҳолатларнинг олдини олишда жамоатчилик таъсирини кучайтириш юзасидан тақлиф ва тавсиялар ўртага ташланди.

Билдирилган фикр-мулоҳазалар асосида сессия қарор қабул қилди. Унга мувофиқ, "Маҳалла" жамоат фонди, "Нуроний", "Жамғармаси ва Республика маънавият тарғибот маркази туман бўлимида ҳамда бошқа тегишли мутаассадиларга ҳудудда тўй-ҳашам, оилавий тантана, маърака ва дафн

маросимларини тартибга солиш ва жамоатчилик назоратини ўрнатиш юзасидан таъсирчан чора-тадбирлар режасини ишлаб чиқиш, кенг тарғибот ишларини олиб бориш лозимлиги белгиланди. Бу борада жамоатчилик фикрига эътиборсиз қараган фуқаролар билан алоҳида тушунтириш ишлари олиб бориш лозимлиги қайд этилди. Туман ички ишлар бўлими ҳамда солиқ инспекцияси мутасаддилари зиммасига ресторан, кафе ва тўйхонада тўй-ҳашам ва турли маросимларни ўтказишда пластик карточкалар, пул ўтказиш йўли ва банк кредити орқали ўтказилаётган тўйловларни қабул қилишда ҳеч қандай чекловларни, нархларни бир хил, сунъий олиб кетишга йўл қўйилмаган ҳолда амалга оширилишини таъминлаш, тўй-маъракаларда фуқаролар ҳаётига хавф солувчи техника ва пиротехникадан фойдаланмаслик, атрофда яшовчи аҳолининг тинчи, осойишталигини, тунги вақтларда шовқин солиб одамларнинг оромини бузмаслик чораларини кўриш вазифаси юклатилди.

Тўй-ҳашамлар муносабати билан келин-куёв ва уларнинг яқинларини кўча, хибобларда фотосуратга олиш жараёнида йўл ҳаракати хавфсизлиги қондалари ва жамоат тартибига риоя этилишини таъминлаш лозимлиги белгиланди. Туман хотин-қизлар қўмитаси зиммасига йилги ўзи бошқариш органлари билан биргаликда маҳаллий дизайнерларни жалб этган ҳолда миллий қадриятларимизга хос келинлар либослари намуналарини яратиш ва уни ҳаётга жорий этиш, либослар салонларидаги никоҳ либосларини миллий-замонавий қўйишдиқларини билан алоқаштириш чораларини кўриш вазифаси топширилди.

Мухтасар айтганда, тўй катта шодиёна, оиланинг бахт-саодати ва фаровон турмушининг энг гўзал давларидир. Аммо уни дабдабозлик, исрофгарчилик майдонига эмас, балки ижтимоий-маърифий жиҳатдан фойдали, миллий маънавиятимизга мос тантаналарга айлантириш бугунги куннинг талабидир. Шу боис бу жараёнда нафақат ЎЗМТДП гуруҳи, балки бошқа ижроия ҳокимияти идоралари, ўзини ўзи бошқариш органлари, жамоат ташкилотлари ҳам фаол иштирок этиши лозим.

Аҳмад ЮСУПОВ,
"Milliy tiklanish" мухбири

Юзма-юз

< Давоми.
Бошланиши 1-бетда.

Учрашув чоғида аҳолини ўйлантираётган қатор масалалар муҳокама этилди, уларнинг аксарияти шу жойнинг ўзида ижобий ечим топди. Шу маҳаллада яшовчи, кўп йиллар ўқитувчилик қилиб, ҳозирда нафақада бўлган Розия Матёкубова депутатдан Кардиология шифохонасида даволаниш учун ордер олиш ҳамда оилавий шароити туфайли уйини таъмирлашда ёрдам сўради. Тегишли фуқаролар аини пайтда ушбу мурожаатни ҳал этиш чораларини кўраётир.

Қораянтоқлик Чаман Исмоилова турмуш ўртоғининг вафотидан сўнг икки ногирон боласи билан анча қийналиб қолган. Парламент аъзолари билан учрашув Чаман опа учун аини муддао бўлди — унинг С.Отамуратовга мурожаати жавобсиз қолмади: маҳалла фуқаролар йиғини мутасаддилари уларга тегишли равишда нафақа тайинланишини билдирди.

— Найман қишлоғимизда шу пайтга қадар мактабгача таълим муассасаси йўқ, қишлоқ фаолларининг бу масала юзасидан турли идораларга мурожаатлари жавобсиз қолаётган эди, — дейди мазкур қишлоқдаги Наврўз маҳалласида истиқомат қилувчи Гулноза Норбоева. — Депутатлар билан учрашувда ана шу масала атрофлича муҳокама этилиб, муаммонинг ечими юзасидан атрофлича фикрлашилди. Спикер ўринбосари туманимиз ҳокимига бу борада ўзининг аниқ тақлиф ва тавсияларини билдирди. Шундан сўнг тегишли давлат идоралари вакиллари мактабгача таълим муассасаси билан боғлиқ масалани яқин келажақда ҳал этилишини билдирди.

Депутатлар ижтимоий соҳа объектилари фаолияти билан ҳам яқиндан танишди. Хусусан, Богот тумани марказидаги деҳқон бозорида ўтказилган мулоқотларда тадбиркорлар ва аҳолини ўйлантираётган қатор масалалар ўртага ташланиб, уларга биргаликда ечим изланди.

— Богот маҳалласи аҳолиси билан ўтказган мулоқотимиз чоғида одамларнинг кундалик ҳаётида учрайдиган турли долзарб масалалар муҳокама этилди, — дейди депутат Иноят Ҳожиёв. — Масалан, маҳаллада ичимлик суви таъминотини яхшилаш, аҳолига суюлтирилган газ етказиб беришдаги муаммоларга барҳам бериш, қишлоқ йўлларини таъмирлаш каби муаммолар билан боғлиқ мурожаатлар бўлди. Аслида бу муаммоларни ҳал этиш учун мутасадди ташкилотлар раҳбарларидан катта маблағ эмас, эътибор ва ҳафсала талаб этилади, холос. Уларнинг аксарияти тез орада ўз ечимини топади ва аҳоли турмуш тарзи, яшаш шароитлари янада яхшиланади.

ЎЗМТДП фракцияси аъзолари туман тиббиёт бирлашмаси ва “Истиқлол” болалар ёзги дам олиш оромгоҳида ҳам бўлиб, у ерда яратилган шароитлар билан танишди, аҳоли ва ёшлар билан мулоқотда бўлди.

ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИ ҲОЛАТИ ЎРГАНИЛДИ

ЎЗМТДП фракцияси аъзоси Назир Собировнинг Бухоро вилоятининг

Қорақўл туманидаги учрашувлари ҳам самарали бўлди. Хусусан, “Қозон” қишлоқ фуқаролар йиғини ҳудудидаги Ташаббус, Янги турмуш, Истиқлол маҳаллаларида аҳоли билан юзма-юз мулоқотлар ўтказилди. Учрашувлар чоғида ҳудуддаги таълим ва тиббиёт муассасалари кўздан кечирилди, одамларни ўйлантираётган масалалар атрофлича ўрганилди, уларнинг аксарияти жойида ҳал этилди.

Айтиш керакки, бугун юртимиздаги

касб-хунар коллежларида ёшларнинг билим олиши, замонавий касб-хунарларни пухта эгаллаши учун зарур имконият ва шароитлар яратилган. Бироқ Қорақўлдаги тиббиёт коллежида бу борадаги ишларни талаб даражасида, деб бўлмайди. Хусусан, таълим даргоҳининг Ахборот-ресурс маркази таъмирталаб аҳволда. Мавжуд олти компьютернинг бештаси мутлақо яроқсиз, зарур адабиётлар ва бадий асарлар, ҳатто стол-стул етарли эмас. Депутат мутасадди идоралар вакилларига ушбу муаммоларни бартараф этиш юзасидан тақлиф-тавсияларини билдирди.

— “Истиқлол” қишлоқ фуқаролар йиғини ҳудудидаги 8-мактабгача таълим муассасасида бўлганимизда, боғча биноси узоқ йиллардан бери таъмирланмагани, хизмат кўрсатиш сифати аянчали аҳволда эканига гувоҳ бўлдик, — дейди депутат Назир Собиров. — Боғча ёшидаги бола организми тез ўзгарувчан бўлади, уларнинг эҳтиёжларини таъминлаш учун витамин ва минераллар билан тўйинтирилган, сифатли ва юқори калорияли озиқ-овқат маҳсулотлари истеъмол қилиш талаб этилади. Шу боис уларнинг бир кеча-кундузлик овқат меъёрини қатъий тартиб асосида олиб бориш лозим. Бироқ ўрганишлар жараёнида мазкур мактабгача таълим муассасасида болаларнинг овқатланишига етарли даражада эътибор қаратилмаётгани, санитария-гигиена қоидаларига ҳам амал қилинмаётгани аниқланди. Гуруҳларда болалар сони ошириб кўрсатилган ҳолатларга ҳам дуч келдик. Масалан, болалар сони 40 нафар деб кўрсатилган гуруҳларда аслида 24 бола таълим-тарбия олаётир. Бу каби муаммоларни вақтида бартараф этиш, уларга керакли шарт-шароитларни яратиш, ўз навбатида, ёш авлодининг бекаму кўст, ҳеч кимдан кам бўлмаган шароитларда вояга етишининг гаровидир.

Учрашувларда туман аҳолиси депутатга ички йўл ва йўлакларни таъмирлаш, айнақса, тоза ичимлик суви билан боғлиқ муаммолар юзасидан мурожаат қилишди. Депутатлар аини пайтда аҳолининг ҳақли эътирозига сабаб бўлаётган тумандаги чекка ҳудудларда гушт маҳсулотлари ҳамда омукта ем нархлари асоссиз равишда ошириб юборилгани билан боғлиқ масалани атрофлича ўрганиб, мутасаддилар билан биргаликда уни ҳал этиш чораларини кўрмоқда.

— Туман ҳокимлигига ер-жой олиш, музлатгич тузатиш устaxonаси очиш мақсадида бир неча йилдан бери мурожаат қилиб келаман, — дейди Ташаббус маҳалласида истиқомат қилувчи Толиб Эдиев. — Бироқ мурожаатим шу пайтгача ҳал этилмади. Очиқ ва самимий мулоқот чоғида депутат Н.Собировдан ушбу масалада ёрдам сўрадим. Парламент вакили бу мурожаатимни эътиборсиз қолдирмади. Туман ҳокимлиги мутасаддилари ва бошқа тегишли ташкилотларга ушбу масалани ҳал этиш бўйича тегишли кўрсатмалар берилди. Тез орада ўз устaxonамга эга бўлам, деган умиддаман. Буменинг энг катта орзуим.

ЭЛЕКТОРАТ МАНФААТИ — УСТУВОР ВАЗИФА

ЎЗМТДП фракцияси аъзоси Авазбек Жалилов Андижон вилоятининг Балиқчи туманида 260 га яқин қондонда бўлиб, 700 дан зиёд фуқаро билан суҳбатлашди.

Аҳоли билан бўлган учрашувлар давомида турли соҳа бўйича, хусусан, уй-жой, коммунал, аҳоли бандлиги ва банк-кредит соҳаларида ечимини кутаётган масалалар кўтарилди. Жум-

АҲОЛИ БИЛАН МУЛОҚОТ: МУАММО, ЕЧИМ ВА САМАРА

ладан, тумандаги “Омонарик” маҳалла фуқаролар йиғини ҳудудида истиқомат қилувчи Абдулазиз Асқаров тадбиркорлик фаолияти билан шугулланмоқчи экани, бунинг учун банкдан кредит олиш борасида депутатдан йўл-йўриқ ва кўмак сўради. Ушбу масала жойида ҳал этилди — “Ҳамкорбанк” АТБ банки туман бўлими унинг мурожаатини тегишли тартибда расмийлаштириб, ижрога йўналтирди.

— Халқ билан мулоқот ва инсон манфаатлари йилида Президентимиз ташаббуси билан депутатларнинг хонадонимизгача келиб, биз билан учрашадиган фуқаролар турмуш тарзини яхшилаш, турли муаммоларни ҳал этишда муҳим аҳамият касб этмоқда, — дейди Абдулазиз Асқаров. — Давлатимиз раҳбарининг “халқ давлат идораларига эмас, давлат идоралари халқимизга хизмат қилиши керак”, деган ҳаётбахш сўзлари исботини бутун барчамиз ўз турмушимизда кўрмоқдамиз. Бундай ишлар бизни чин дилдан меҳнат қилиб, халққа, юртга фойдаси тегадиган, жонажон Ватаннинг муҳим бўлаги бўлишга ундайди.

Тумандаги “Ботир” маҳалла фуқаролар йиғинида ўтказилган учрашув чоғида шу ерда истиқомат қилувчи фуқаролар ҳудудда дорихона мавжуд эмаслиги, бу борада қилинган қатор мурожаатлар очик қолганини баён этди. Депутат ушбу масалага мутасаддилар эътиборини қаратиш, тадбиркорларни жалб этган ҳолда ечим топиш юзасидан ўз тақлиф-тавсияларини билдирди.

— Оддий одамлар билан доимий мулоқотда бўлиш, уларни қийнаётган муаммоларни ҳал этишнинг янги механизмларини жорий этиш Халқ билан мулоқот ва инсон манфаатлари йилининг асосий мақсад ва вазифаларидандир, — дейди депутат Авазбек Жалилов. — Ана шундан келиб чиқиб, фаолиятимизда сайловчиларнинг орзу-интилишларини рўйбга чиқариш, уларни қийнаётган муаммоларни ҳал этиш учун бор куч ва гайратимизни ишга сояшмиз. Бундай қизгин мулоқотлар чоғида ҳудудларда иқтисодий инфратузилмани ҳамда тадбиркорлик фаолиятини ривожлантириш, молия-кредит ташкилотлари фаолиятини самарали ташкил этишни таъминлаш, савдо ва маиший хизмат кўрсатиш сифатини ошириш, аҳоли бандлигини кафолатлаш масалалари диққат эътиборимизда бўлмоқда.

Депутат ёшлар билан учрашувлар ўтказиб, касб-хунар коллежи битирувчилари бандлигини таъминлаш, уларни турли оқимлар таъсирига тушиб қолишдан муҳофаза қилишда таълим муассасалари, маҳалла ва ота-оналар масъулиятини ошириш билан боғлиқ масалалар юзасидан тақлиф ва мулоҳазаларини билдирди. Мулоқотда энг олий неъмат — юртимизда ҳукм сураётган тинчлик ва осойишталик, барқарорлиқни кўз қорачиғидек асраш ҳар биримизнинг вазифамиз эканлиги таъкидланди.

МАСАЛАНИНГ КАТТА-КИЧИГИ БЎЛМАЙДИ

ЎЗМТДП фракцияси аъзоси Акмалжон Умрзоқовнинг Фарғона вилояти Риштон туманида ўтказган учрашувларида асосий эътибор аҳоли саломатлигини муҳофаза қилиш, тез ва сифатли тиббий хизмат кўрсатиш масалаларига қаратилди. Биргина Дутир қишлоғи аҳолиси билан ўтказилган мулоқотлар чоғида саломатлик билан боғлиқ 30 га яқин мурожаат

бўлди ва уларнинг аксариятини ҳал этиш чоралари белгилаб олинди.

Нихол кўчасида истиқомат қилувчи Акмалжон Қодирқулов ўткир вирусли гепатит В касаллиги билан оғиргани боис ҳар йили икки бор даволанишга мажбур. Бироқ дори-дармон олиш учун ҳаминча ҳам молиявий имконияти етармайдиган. Шу боис у депутатга имтиёзли дори-дармон олиш юзасидан мурожаат қилди. Туман тиббиёт бирлашмаси бошлиғи Маъруфхўжа Турсунов ушбу масалани яқин кунлар ичида ижобий ҳал этиш юзасидан кўмаклашишини билдирди. Олтин куз кўчасида яшовчи иккинчи гуруҳ ногирони Саидали Жўраев эса депутатдан ногиронлик аравачаси олишда ёрдам сўради. Депутат саъй-ҳаракати билан у тез орада аравачага эга бўладиган бўлди.

— Аҳолидан тушаётган мурожаатларнинг аксарияти кундалик турмуш тарзи билан боғлиқ, кимдир ишга жойлашиш, кимдир нафақа пулини олиш, яна бошқаси тадбиркорлик фаолиятида дуч келган муаммо юзасидан мурожаат қилипти, — дейди депутат Акмалжон Умрзоқов. — Лекин биз учун масаланинг катта-кичиги йўқ. Чунки ҳар бир мурожаат ортида инсон тақдири бор. Шунинг учун ҳам уларнинг ҳар бирига алоҳида эътибор қаратиб, имкон қадар ҳал этишга ҳаракат қилишимиз. Бугунги давр ҳар биримиздан фаолиятимизни тубдан кучайтиришни талаб этмоқда. Арзимасдек кўринган бир масала ҳал этилса ҳам одамларнинг кўнгли тоғдек кўтарилса, яшашга иштиёқи ортади, эзгу ишларга бўлган интилиши кучаяди. Шунинг учун ҳам аҳоли мурожаатларига эътибор билан ёндашиш жуда муҳим саналади.

Мурожаатлар орасида қишлоқ кўчаларини асфальтлаш, ёритиш тизимини созлаш, болалар майдончалари барпо этиш, мактабгача таълим тизими фаолиятини яхшилашга оид масалалар ҳам анча. Депутат ҳар бир мурожаат юзасидан туман ҳокимлиги вакиллари ва тегишли мутасаддилар билан маслаҳатлашди, уларни ҳал этиш бўйича тегишли чоралар кўрилишига келишиб олинди.

Парламент вакили томонидан ўрганишлар давомида соғлиқни сақлаш, аҳоли эътирозига сабаб бўлаётган ичимлик суви, электр энергияси ва газ таъминоти, ободонлаштириш, уй-жой ва коммунал хизмат соҳасидаги камчиликларни бартараф этишга алоҳида эътибор қаратилди. Бу соҳалардаги йўл қўйилаётган камчиликлар, муаммолар таҳлил этилиб, уларни келтириб чиқарган сабаблар ва бартараф қилиш йўллари ҳақида аниқ тақлифлар билдирилди.

Ўрганишлар натижалари халқ депутатлари туман Кенгаши сессиясида муҳокама этилади.

МУРОЖААТЛАР ЕЧИМИ — ДОИМИЙ НАЗОРАТДА

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати, ЎЗМТДП фракцияси аъзоси Шерзод Қулматов Сирдарё вилоятининг Мирзаобод туманида аҳоли билан юзма-юз мулоқотда бўлди. “Деҳқонобод”, “Янгийўл”, “Ойдин” маҳалла фуқаролар йиғини ҳудудидаги қатор қишлоқ ва маҳаллалар аҳолиси билан фуқароларнинг ижтимоий муҳофаза қилиш, турмуш шароитини яхшилаш, одамларни қий-

наётган муаммолар ечими юзасидан фикрлашди

Депутат ҳудуддаги қатор ташкилот ва муассасалар, шу жумладан, таълим масканларида ҳам бўлиб, уларнинг фаолияти билан яқиндан танишди, мавжуд шарт-шароит ва муаммоларни ўрганди. Масалан, 21-умумтаълим мактабининг спорт зали таъмирлашга муҳтож, замонавий спорт анжомлари билан таъминланмагани таассуфланарлидир. 150 дан ортиқ ўринга мўлжалланган 24-умумтаълим мактабида эса ўқув бинолари таъмирталаб аҳволда, мавжуд жиҳозлар яроқсиз ҳолга келиб қолган. Мактабда ўқувчиларнинг спорт билан мунтазам шугулланиши учун зал мавжуд эмас. Бундан ташқари, ушбу масканга ичимлик суви қувурини олиб кириш, мактабнинг 450 метр масофадаги атрофини тўсиқ билан ўраш, ҳовлидаги 110 метр квадрат ҳудудга асфальт ётқизишга эҳтиёж бор. Депутат мактабдаги ушбу ҳолат юзасидан тегишли идораларга сўров юбориши ва назоратга олишини маълум қилди.

Элобод қишлоғи аҳолиси учрашувлар чоғида ҳудудда мактабгача таълим муассасаси барпо этишга эҳтиёж борлиги, 7 ёшгача бўлган болаларни мактаб таълимига тайёрлаш масаласида муаммолар мавжудлигини билдириб, бу борада депутатдан кўмак сўради. Депутат мазкур масалани ҳал этишда давлатимиз раҳбарининг 2016 йил 29 декабрдаги “2017–2021 йилларда мактабгача таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарори, унда белгиланган вазифалар муҳим аҳамият касб этишини аҳолига тушунтирди.

Тумандаги 12-мактабгача таълим муассасаси ўрганилганда, бу ерда ҳам талай муаммолар борлиги аниқланди. Мазкур муассаса мослаштирилган бинода жойлашган, айнақса, қиш кунларида иссиқлик манбан ва тоза ичимлик суви муаммога айланади. Бундан ташқари, болаларга зарур қулайлик яратиш, сифатли таълим жараёнини ташкил этиш учун стол-стул, шкаф, ўқув қўлланмалари етишмайди. Шу боис ҳам МТМ гарчи 90 нафар болага мўлжалланган бўлса-да, аини пайтда унда 31 нафар бола тарбияланмоқда. Ўрганишлар давомида аниқланган бу каби камчилик ва муаммоларни ҳал этиш масаласи депутат назоратига олинди.

Учрашувлар давомида депутат соғлиқни сақлаш соҳасига оид масалалар, аҳолининг бу борадаги мурожаатларига ҳам алоҳида эътибор қаратди. “Ойдин” маҳалла фуқаролар йиғинида яшовчи 1938 йилда туғилган Йўлдош ота Бўронов депутат билан юзма-юз мулоқот чоғида кейинги пайтда эшитиш мосламасига эҳтиёж сезаётганини айтди. Унинг мурожаати ҳам эътибордан четда қолмади. Фуқаро Ихтиёр Бегманов эса кўзи ожизлиги, бу хасталикни даволатиш учун кўмак берилиши юзасидан мурожаат қилди. Яна бир фуқаро Лутфулла Қурбонов бир неча йилдан буён астма хасталигидан азият чекаётгани боис имтиёзли дори-дармон олишда ёрдам сўради. Фуқароларнинг барча мурожаати жамланиб, ҳал этиш учун туман тиббиёт бирлашмасига тақдим этилди. Аини пайтда Мирзаобод тумани тиббиёт бирлашмаси томонидан ушбу масалаларни ҳал этиш чоралари кўрилмоқда.

Парламент аъзоларининг аҳоли билан мулоқотлари давом этмоқда.

Ўз мухбирларимиз

Илмий-амалий анжуман

ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ РИВОЖИ — МИЛЛИЙ ЮКСАЛИШ ОМИЛИ

«Давоми.
Бошланиши 1-бетда.

Президентимизнинг 2017 йил 24 майдаги «Қадимий ёзма манбаларни сақлаш, тадқиқ ва тарғиб қилиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»-ги қарори мазкур йўналишдаги ишларни изчил такомиллаштириш, янги босқичга кўтаришга қаратилган.

Анжуманда юртимизда илм-фан соҳасида олиб борилаётган саъй-ҳаракатлар, давр талабларига жавоб берадиган юксак малакали илмий ва педагог кадрларни тайёрлаш, ёшларни мамлакатимизда чоп этилаётган мумтоз ва замонавий ўзбек, жаҳон адабиёти намуналари билан таништириш, ўзбек ва жаҳон тилшунослиги ривожига ҳисса қўшган буюк аждодларимизнинг илмий меросини ўрганиш масалаларига алоҳида эътибор қаратилди. Умумтаълим мактаблари, академик лицей ва касб-хунар коллежлари, олий таълим муассасаларида ўзбек тили ва адабиёти фанини ўқитишнинг янги ва самарали методлари, илғор педагогик технологияларни кенг жорий этиш борасида тақлиф-тавсиялар илгари сурилди.

Она тили — миллат руҳи ва келажаги. Шу боис ҳам юртимизда ўзбек тили ривожига, тил ва адабиёт бўйича мутахассислар, илмий-педагог кадрларни тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш масалаларига катта эътибор қаратиб келинади, — деди Бухоро давлат университети «Ўзбек адабиёти» кафедраси мудир, филология фанлари доктори, ЎзМТДП вилоят кенгаши раиси ўринбосари Шоира Аҳмедова. — Шу ўринда она тилимиз софлигини сақлаш ва бойитиш борасида ҳал қилиниши лозим бўлган талай вазифалар борлигини ҳам алоҳида таъкидлаш жоиз. Она тилимизнинг қўлланилиш доирасини кенгайтириш, унинг тарихий илҳизларини чуқур ўрганиш ва илмий асосда ҳар томонлама ривожлантириш бутунги кунда долзарб аҳамиятга эга. Олий ўқув юртимиз айна шу мақсадда Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг Ўзбек тили, адабиёти ва фольклори институти, Абу Райхон Беруний номидаги Шарқшунослик институти, Алишер Навоий номидаги Тошкент

давлат ўзбек тили ва адабиёти университети ва Давлат адабиёт музейи билан изчил ҳамкорлик қилмоқда. Бу борада давлат тилини бойитиш ва такомиллаштиришга кўмаклашишни ўз олдига мақсад қилиб қўйган Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси ташкилотлари ҳамда депутатлик бирлашмаларининг саъй-ҳаракатлари ҳам эътиборга молик. Улар томонидан ўзбек адабий тили меъёр ва қоидалари бузилишининг олдини олиш, софлигини сақлаш, тил маданиятини юксалтиришга қаратилган қатор ташаббуслар амалга оширилмоқда.

Анжуманда филология фанлари бўйича мутахассислар соҳа билан боғлиқ долзарб масалалар хусусида ўз фикр-мулоҳазаларини билдирди. Жумладан, филология фанлари доктори, профессор Дармоний Ўраева фольклоршунослик соҳаси ривожига тўхталиб, ноёб маҳаллий фольклор дурдоналарини ёзиб олиш, ўзбек ва хорижий тилларда чоп этиш, уларни электрон шаклга ўтказиб, Интернет тармоғига жойлаштириш, шунингдек, ёшлар ўртасида кенг тарғиб қилиш зарурлигига эътибор қаратди.

Филология фанлари номзоди, доцент Байрамали Қиличевнинг фикрича, ўзбек тили ва адабиёти таълими самарадорлигини оширишда турли педагогик технологияларни қўллаш, фан тўғрисидаги имкониятларидан кенгроқ фойдаланиш, таълимий ўйинлар, ижодий топишириқлар яхши самара беради. Шу билан бирга, мазкур жараёнда ота-оналарни ҳам жалб этиш ҳамда жаҳон тажрибасини ўрганиш фойдадан холи эмас. Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси вилоят бўлими раҳбари Шодмон Сулаймон китобхоналик маданиятини юксалтириш, айниқса, ёшларни китобга, адабиётга муҳаббат руҳида тарбиялаш борасида ўз фикр-мулоҳазаларини билдирди.

Илмий-амалий анжуман секцияларида юқори малакали тилшунос, адабиётшунос, шарқшунос, таржимонларни тайёрлаш, она тилимизнинг Интернет жаҳон ахборот тармоғида муносиб ўрин эгаллашини таъминлаш, филология фанлари бўйича янги лойиҳаларни амалга ошириш каби масалалар кенг муҳокама қилинди.

Махмуд ТОЙИРОВ,

ЎзМТДП Бухоро шаҳар кенгаши раиси:

— Она тили миллий-маънавий қадрият сифатида ўзланимизни англашда муҳим омил ҳисобланади. Миллий ва маданий қадриятларимизни асраб-авайлашни ўзининг бош мақсади деб билувчи ЎзМТДП ўз дастурий мақсадларидан келиб чиқиб, маънавий-маърифий соҳадаги ишларни янада кучайтириш, ёшларда миллий ғурур ва ифтихор туйғуларини мустаҳкам қарор топтириш, тарихий, маданий ва илмий-интеллектуал меросни асрашга кўмаклашиш масалаларига алоҳида эътибор қаратмоқда. Бу жараёнда она тили ривожини, унинг давлат тили сифатидаги мақомини мустаҳкамлаш ва тўла амал қилиниши борасидаги ишлар изчил давом эттирилмоқда. Халқ депутатлари маҳаллий Кенгашларидаги ЎзМТДП ғуруҳлари Ўзбекистон Республикасининг «Давлат тили ҳақида»ги қонуни-нинг ижросини таъминлаш, она тилимизни асраб-авайлаш бўйича жойлардаги тажрибани оммалаштириш, зиёларнинг ижтимоий фаоллигини кучайтириш, оммавий жамоат жойларидаги реклама ва эълонларда ўзбек адабий тилининг қўлланилиши билан боғлиқ хато ва камчиликларни бартараф этиш мақсадида ўрганишлар олиб бормоқда. Ўрганиш натижалари маҳаллий Кенгашларнинг доимий комиссиялари ва сессиялари муҳокамасига киритилиб, ўзбек адабий тили ривожига қаратилган муҳим қарорлар қабул қилинишига эришилмоқда. Бутунги илмий-амалий анжуманда ҳам бу борадаги ишларимизни янада кучайтириш юзасидан тегишли мутасаддилар билан ҳамкорлик қилишга келишиб олдик.

Феруз БАҒОЕВ,

«Навқирон Бухоро» ижтимоий текширишлар маркази директори:

— Мамлакатимиз ижтимоий-иқтисодий тараққиётида илм-фаннинг ўрнини мустаҳкамлаш, олимлар фаолиятини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш ва рағбатлантиришга катта эътибор қаратилмоқда. Бу жараёнда салоҳиятли тилшунос ва адабиётшунос олимларимиз, салкам бир аср давомида фаолият кўрсатиб келаётган Тошкент, Самарқанд, Андижон, Бухоро тилшунослик ва адабиётшунослик мактаблари замонавий шароит ва илм-фан ютуқларидан самарали фойдаланишга интиломоқда. Шу ўринда таъкидлаш жоиз, уларнинг малака ва тажрибаларини бир жойга жамлаш, кенг тарғиб қилиш тилшунослик соҳаси ривожига хизмат қилади. Бу борада бизнинг марказимиз ҳам муайян ишларни олиб бормоқда. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ҳузуридаги Нодавлат нотижорат ташкилотлари ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини қўллаб-қувватлаш жамоат фонднинг «Тил ва адабиёт — миллий руҳ ва ўзлиқ; ёшлар маданий-маърифий олами, халқ умуммиллий ғоясининг асоси» номили грант-танловига мувофиқ, шу йилнинг бошида таниқли олим, филология фанлари доктори, профессор Порсо Шамсиев таваллудининг 120 йиллигига бағишланган туркум материалларни чоп эттириди. Бундан ташқари, Ватанимиз мустақиллигининг 26 йиллиги олдидан марказимизнинг етакчи олимлари ҳамда ёш илмий ходимларини жалб қилган ҳолда икки китобдан иборат мақолалар тўпламини тайёрлаш ва чоп этиш устида иш олиб бораёмиз.

Бутунги илмий-амалий анжуман биз учун ҳам ҳар жиҳатдан фойдали бўлди — амалий тақлиф-тавсиялар билдириди, мавжуд муаммоларнинг ечимини излади. Энг муҳими, анжумандан муайян хулосалар чиқариб, ўз иш режамизни белгилаб олдик.

Муҳтарам КОМИЛОВА,
«Milliy tiklanish» мухбири

Кўрик-танлов

Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг шу йил 12 январдаги «Китоб маҳсулотларини чоп этиш ва тарқатиш тизимини ривожлантириш, китоб мутолааси ва китобхоналик маданиятини ошириш ҳамда тарғибот қилиш бўйича комиссия тузиш тўғрисида»ги фармойиши ҳалқимиз, айниқса, ёш авлодда китобхоналик маданиятини юксалтиришга, аждодларимизнинг бой маънавий меросидан баҳраманд бўлишга хизмат қилаётган. Китоб иштиёқмандларининг хайрли ишлари ва ташаббусларига қанот бағишламоқда.

“ЎРҒАНУРҒА ЖИДДУ ЖАҲД ЭТГАН ЖАҲОН АЛЛОМАСИ”

НАВОИЙ ИЖОДИ — ТАРБИЯ МАНБАИ

Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси Марказий кенгаши ташаббуси билан ташкил этилган «Навоий ворислари» кўрик-танлови ҳам давлатимиз раҳбарининг мазкур фармойиши ҳамда партиянинг маънавий-маърифий соҳадаги вазифалари ижросини таъминлашга қаратилгани билан аҳамиятлидир.

Зеро, Алишер Навоий ижоди инсониятнинг ҳақиқат камолотига ундайдиган, замоналар оша ҳам бадий, ҳам тарбиявий қиймати ва долзарблигини йўқотмайдиган бебаҳо меросдир. Ёшларнинг шоир ижодида оид билимининг бойитишда турли танловлар, интеллектуал викториналар, илмий анжуманларнинг аҳамияти зўрат қатта. Шу маънода мазкур кўрик-танлов улғу шоирнинг нафақат таваллуд кунини, балки йилдавомида ўтказилишига алоҳида аҳамиятга молик. Бу, ЎзМТДПнинг барча даражадаги ташкилотлари, жойлардаги халқ таълими муассасалари фаолиятини методик таъминлаш ва ташкил этиш бўлимлари томонидан қизғин қарши олинди.

Косиб кунжи кафи зар олгинчи эрур,
Икки қўли мезони дурмасанжи эрур,
Ким бўлса ҳунарсиз иш — ўқражи эрур,
Бу вайж илаҳим, хунари ганжи эрур.

Рубойига изма-из унинг шарҳи ҳам ўқилди: «Ўз касбига эга бўлган инсон доимо зарга эга бўлади, унинг икки қўли ҳалоо ризқ топишда қийналмайди, ҳунарсиз инсон ҳақиқатан ранж чекади, чуқки ҳунари инсоннинг қўлидаги ганж эрур»... Томоша залида давомлаи оқинишлар янграйди.

Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси Андижон шаҳар кенгашида бўлиб ўтган «Навоий ворислари» кўрик-танлови шундай бошланди...

— Мазкур лойиҳа ЎзМТДПнинг тарихий, маданий ва илмий интеллектуал меросини кўз қорачигидек асраб-авайлаш, ўзбек халқининг бой тарихи ва маданиятини ўрганиш, ушбу бойликларни камол топиб келаётган ёш авлод ўртасида кенг миқёсда тарғиб этиш каби мақсад-вазифаларига уйғун ва ҳамоҳанг, — деди партия Андижон шаҳар кенгаши раиси Хуршидбек Ҳамроқулов. — Мамлакатимизда Алишер Навоий ижодини чуқур ўрганиш борасида изчил ўрганишлар олиб бориломоқда. Сўнгги йилларда улғу шоирнинг 20 жиллик мукамал, 10 жиллик тўла асарлар тўплами нашр этилди. Навоий асарларида акс эттирилган инсонпарварлик, адолатпарварлик, юрт равнақи йўлида фидойилик кўрсатиш сингари ўлмас ва эзгу ғоялар ёшлар тарбияси ва камолотида муҳим аҳамиятга эга. Бу ҳаётбахш меросни изчил ўрганиш, янада тарафдор англашда ЎзМТДПнинг мазкур лойиҳаси алоҳида ўрин тутди.

Андижон шаҳридаги мактабларнинг истеъдодли ўқувчилари ва ўқитувчилари иштирокидаги қизғин баҳсларга бой, кўтаринки руҳда ўтган интеллектуал баҳсда 31-умумтаълим мактаби ўқувчиси Нозанин Саидхонова танловнинг вилоят босқичига йўланма олди.

Буюк шоир ва мутафаккир Алишер Навоий нафақат бадий асарларида, балки илмий-филологик ва тарихий асарларида ҳам эзгу ном қолдириш даъваткори ҳамда қомил ахлоқ тарғиботчиси сифатида намоён бўлади. Улғу бобомиз ижодида айниқса соғлом оила муҳити, оила ва фарзанд тарбиясида ота-онанинг ўрни масаласи алоҳида ўрин тутди.

Хусусан, «Бадоеъ ул-васат» девонига киритилган шеърлардан бирида «Ано ўрни афто тутмас ўғулга», деб ёзади. «Ҳайрат ул-аброр»да отани қўшта, онани ойга ўхшатиб, уларнинг фарзанд тарбияси билан қуну тун банд бўлиши ҳақида ҳароратли мисралар битди.

ЎзМТДП Термиз туман кенгаши ташкил этган «Навоий ворислари» кўрик-танлови иштирокчилари шоир ижодида намуналар ўқиб жараёнида айна шу жиҳатларга эътибор қаратди. Улғу бобомиз битган ўлмас асарларнинг жаҳон адабиётидаги юксак мақоми, ёшлар тарбиясидаги бекиёс аҳамияти ҳақида фикр юритилди. Халқимизнинг олтин меросига айланган ушбу дурдоналарни асраб-авайлаш, келажақ авлодга етказиш, шеъринг ихлосмандлари орасида тарғиб этиш ва оммалаштириш барчамизнинг муқаддас бурчимиз экани алоҳида таъкидланди.

Танлов шартлари бўйича ғолиб чиққан 34-умумтаълим мактаби ўқувчиси Сайёра Чориева партия Термиз туман кенгашининг дипломи ҳамда эсдалик совғаси билан тақдирланди.

— Алишер Навоийнинг бой маънавий меросидан фарзандларимизни қанча кўп баҳраманд этсак, уларни ватанпарварлик, меҳнатсеварлик руҳида тарбиялашга катта ҳисса қўшган бўламиз, — дейди 34-умумтаълим мактаби ўқитувчиси Нигора Зокирова. — Айниқса, ёшларимизни халқимиз турмуш тарзи, маънавиятимизга ёт иллатлар таъсиридан асрашда Навоий мероси бекиёс аҳамиятга эгадир.

Алишер Навоий адабий мероси — бебаҳо маънавий ҳазина. Буюк мутафаккирининг беназир шахси ҳақида эъзоз ва эътиборда.

Бундай муҳаббат ва ҳурмат туйғуси ЎзМТДП Янгибозор туман кенгашида бўлиб ўтган «Навоий ворислари» кўрик-танловида ҳам ўз ифодасини топди.

Буюк мутафаккир ҳаёти ва ижодини ўрганиш, унинг юксак инсонпарварлик ғоялари билан йўғрилган асарларини мутолаа қилиш ёш авлод қалбида Ватанни, миллий қадриятларимизни улғулаш туйғусини янада кучайтириш ва уларни ҳар томонлама етук инсонлар этиб тарбиялашга хизмат қилиши таъкидланди.

— Фазал мулкнинг султони Алишер Навоий асарлари маънавий қуввати, инсонпарварлик ғояларига йўғрилган туфайли асарлар мобайнида инсониятни эзгуликка, ҳамжиҳатликка, илм-маърифатга қоралб келмоқда, — дейди партия Янгибозор туман кенгаши раиси Санобар Худойберганаева. — Халқимиз учун чексиз фахр-ифтихор тирмоли бўлган шоир ижоди улкан тарбиявий манабардир. Ёшларимиз бу умрбоқий асарларни иштиёқ билан ўрганаётгани, мазмун-моҳиятини қалбига жо этаётгани қувонарли.

Кўрик-танловда тумандаги умумтаълим мактаблари ўқувчилари ва ўқитувчилари ўз билим, малака ва кўникмаларини синовдан ўтказди. Ҳакамлар ҳайъатининг хулосасига кўра 27-умумтаълим мактаби ўқувчиси Моҳидил Бекимматова энг кўп ғазал ёд олиш, ғазални беҳато ва ифодали ўқиб, ғазал матнининг насрий баёнини яратиб олиш, ундаги сўзлар мазмун-моҳиятини изоҳлаб бериш каби шартлар бўйича ғолиб чиқиб, кўрик-танловнинг вилоят босқичига йўланма қўлга киритди.

— Навоийнинг ўқиб, билим олиш афзаллиги ҳақидаги шеърлари жуда кўп, — дейди Моҳидил. — «Илмдин орий улуснинг жоҳили худқомаси, ўрганурга жидду жаҳд этган жаҳон алломаси», деган сатрлари менга жуда ёқади. Зеро, инсон китоб ўқиб, уни англаш, ҳис этиш орқали камол топади.

Ойдин АЛИМАРДОНОВА,
«Milliy tiklanish» мухбири

Партия лойиҳаси — амалда

ЭЗГУ АМАЛЛАРИНИНГ ҚАНОТИ УЗУН

ЎЗБЕКИСТОН «МИЛЛИЙ ТИКЛАНИШ» ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИНING «ХИЗМАТ — БЕМИННАТ» ЛОЙИХАСИ МАМЛАКАТИМИЗ БЎЙЛАБ КЕНГ ҚУЛОЧ ЁЙМОҚДА

Асосан уюшмаган ёшларни касб-хунарга ўргатиш, уларга қўшимча билим бериш, бандлигини таъминлаш каби мақсадларни кўзда тутиб мазкур лойиҳа доирасида қатор фанлардан бепул тўғараклар ташкил этилмоқда. Бу «устоз-шогирд» анъанасини изчил давом эттириш, кам таъминланган оила фарзандлари ва уюшмаган ёшлар билан доимий, самарали мулоқотни йўлга қўйишда айна мудабо бўлаётган.

ЎзМТДП Тошкент вилоят кенгашида мазкур лойиҳа доирасидаги ўқув курсининг очилишига бағишланган тадбир бўлиб ўтди. Унда ЎзМТДПнинг Марказий ва Тошкент вилоят кенгашлари вакиллари, Инха университети талабалари, «Ёш иштирокчилар» уюшмаси аъзолари, ўқув тўғрисида шугулланиш ниятидаги ёшлар ва уларнинг ота-оналари иштирок этди. Рамзий лента кесилди.

Ёшларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, уларда Ватан тақдирини, бутунги ва келажақига дахлдорлик ҳиссини кучайтириш, мустақил, янгича фикрлайдиган авлодни вояга етказиш ҳар биримизнинг доимий эътиборимизда бўлмоғи лозим, — деди партия Тошкент вилоят кенгаши раиси Махмуд Назаров. — Айниқса, уюшмаган ёшларни касб-хунарга ўргатиш, уларнинг бандлигини таъминлаш учун қулай имкониятлар яратиш ҳар қачонгидан-да долзарб аҳамият касб этаётган. Зеро, ёшлар эртанги кунимиз, келажақимизнинг яратувчиларидир.

Тадбирда ЎзМТДП Марказий кенгаши Ижроия қўмитаси девонни бўлим бошлиғи Ҳамдам Нисёзов «Хизмат — беминнат» лойиҳаси ёш авлод вакиллари билан бу вақтни самарали ўтказиш, билим ва кўникмаларини оширишга

қаратилганини қайд этди. Унинг амалий натижаси истиқболли бўлиши, самара беришида, аввало, оила, маҳалла ва таълим муассасаси ҳамкорлиги муҳим аҳамиятга эга эканлигини алоҳида таъкидлади.

Партия Тошкент вилоят кенгаши қошида ташкил этилган ўқув курсида дастураш, техник дизайнлик, электрон қурилмаларни лойиҳалаштириш йўналишлари бўйича бепул таълим берилади.

Шаҳбоз ЖҲРАЕВ,
Тошкент шаҳридаги Инха университети 3-босқич талабаси:

— Бутун мамлакатимизда ёшларни илғор педагогик технологиялардан фойдаланган ҳолда ўқитиш, замонавий техника ва технологияларга бўлган қизиқишларини қўллаб-қувватлаш, ижодий тафаккур ва кашфиётчилик қобилиятини ривожлантириш, ёш иқтидорларнинг илмий-техник салоҳиятини юксалтиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Бунинг натижасида ёшлар томонидан қатор инновацион ғоялар, технология ва лойиҳалар амалиётга татбиқ этилаётган. Ушбу лойиҳада иштирок этишдан мақсадим — иқтидорли ёшларни излаб топиш, улар сафини кенгайтириш, салоҳиятини рўёбга чиқаришга кўмаклашишдан иборат.

Айни кунларда «Ифтихор келин» нодавлат таълим муассасасининг Қорақалпоғистон Республикаси, Тошкент шаҳри, Андижон, Жиззах, Наманган, Самарқанд, Фарғона вилоятларидаги филиалларида ҳам «Хизмат — беминнат» лойиҳаси доирасидаги ўқув курслари фаолият юрита бошлади. Уларда уюшмаган ёшларга саратонлик, тикувчилик, пазандалик, ҳамширалик, қандолатчилик, моделлаштириш каби касб-ху-

нар сирлари бепул ўргатилади, компьютер сабоқларидан таълим берилади.

Фарзандларимизнинг қандай инсон бўлиб вояга етиши, аввало, ота-оналар тарбияси ва атроф-муҳит таъсирига боғлиқ. Шу боис ЎзМТДПнинг ушбу лойиҳаси доирасида иқтидорли ва маълум ютуқларга эришган ёшлар воситасида уларнинг руҳини ва тушунчаси, феъл-атвори ижодий томонга ўзгаришига кўмаклашилади. Зеро, Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси сайловолди Платформасида иқтидорли ёшлар сафини янада кенгайтириш, уларнинг ижтимоий-сиёсий фаоллигини ошириш устувор вазифа сифатида белгиланган. Партия ғоя ва мақсадларини кенг тарғиб қилишда, фуқароларнинг сиёсий билимларини оширишда, ўғил-қизларимизнинг ҳар томонлама қомил инсон бўлиб тарбия топишида ана шундай янги лойиҳаларнинг ўрни ва аҳамияти беҳиёс.

Солиҳа НИФМАТОВА,
«Ифтихор келин» ўқув маркази раҳбари:

— Партиянинг ушбу лойиҳаси халқимизга хос баррикенгликнинг ёрқин намунасидир. Бу жараёнинг, айниқса, республика бўйлаб татбиқ этилаётгани қувонарли ҳол. Лойиҳа ҳақида эшитиб, ҳудудий филиалларимиз билан келишган ҳолда «Хизмат — беминнат» курсларини йўлга қўйишни ният қилдик. Айни пайтда ҳар бир филиалимизда ўн нафарга яқин қизлар касб-хунар сирларини бепул ўрганмоқда. Қизларимиз касб-хунарни бўлса, бу уларга фақат наф келтиради. Ўқув курсларини тамомлаган қизлар келажақда ўз тадбиркорлик фаолиятини ҳам йўлга қўйиши мумкин.

Ойдин ТОШПҲАТОВА,
«Milliy tiklanish» мухбири

БАРАКА АҲИЛЛИКДА

ЁКИ ТУРКМАН ГИЛАМИ ИККИ ХАЛҚ ШОИРЛАРИ МАДҲИДА

Санъат ва маданият дилларни дилларга, элларни элларга боғлайди. Азалдан бир дарёдан сув ичиб, қўни-қўшини бўлиб яшаб келаётган ўзбек ва туркман халқларининг қалблари муштарак — тили ва урф-одатлари яқин, маданияти уйғун, адабиёти ва санъати ҳамоҳанг. Тақдир синовлари даврида елкадош бўлиб, саодатли дамларда қувончини баҳам қўриб келган бу икки халқ бир-бирининг маданиятини бойитиб келган. Аждодларимизнинг илмий-маънавий мероси халқларимизнинг умумий мулки саналади. Туркменистонда Алишер Навоий, юртимизда Махтумқули асарлари катта қизиқиш билан мутолаа қилинади ва тадқиқ этилади.

Туркман халқининг миллий қадриятлари, урф-одатлари, яшаш тарзи, хунармандчилиги унинг адабиёти ва санъатида моҳирона тасвирланган.

Туркманлар ҳам ўзбеклардек хунарманд халқ саналади: қўл меҳнати қадимдан ривожланган. Қолин, жожим ва бошқа турдаги гиламлар, кигиз тўқиш туркман оиласининг асосий даромад манбаи ҳисобланган. Тўқувчилик билан асосан туркман аёллари машғул бўлган. Бу ўзбек оилаларига ҳам хос хусусият. Хотин-қизларимиз сўзана, дўппи, тўн, белқарс тикиш билан шугулланади. Айрим қишлоқларимизда гилам ҳамон қўлда тўқилади.

Туркман гилами жаҳонга машҳур. Бу хунар наслдан наслга ўтиб келмоқда. Ҳар бир она қизига гилам тўқишни ўргатиши удумга айланган. Бу, бир томондан, оила иқтисодига даромад келтирса, иккинчи томондан яхши тўқилган гилам ўша қизнинг иқтисодори ва билимидан дарак беради. Туркман гиламлари нақшида туркман халқининг маданияти, тарихи, ҳаёт тарзи, миллий қадрият ва анъаналари мужассам. Шу боис туркман гилами унинг адабиёти, қўшиқчилиги тасвирий, фото ва дизайн санъати, илмий-тадқиқот ишларининг етакчи мавзуларидан бири бўлиб келмоқда. Гиламчилик, гиламдўзларга муносабат туркман адабиётининг барча даврига хос мавзу саналади. Ҳатто туркман мутафаккири ва шоири Махтумқулининг оиласида ҳам моҳир хунармандлар бўлган.

Махтумқули асарларида гилам, хуржун, оттўрва тўқишда укувсизлик, дангасалик қилган хунармандлар танқид остига олинади. Жумладан, "Киш бўлар" шеърда шундай сатрларга дуч келамиз:

*Бир юмуш бюрсанг — юзини осар,
Эшик-эшик кезар, бологиң босар.
Оттўрва тўқиса — қирқ кунда кесар,
Хуржун бошлар — олти ойлик иш бўлар.*

Махтумқули ҳар бир туркман аёли ёки қизининг тўқувчилик хунарини эгаллашга, буни миллий ифтихор, маънавий қадрият даражасига кўтаришга даъват этади.

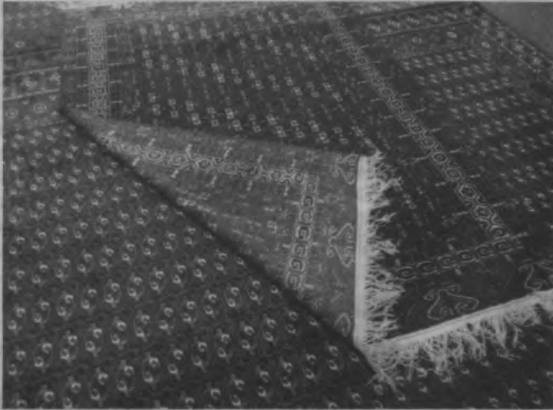
Туркменистон халқ ёзувчиси, Махтумқули номидаги давлат мукофоти совриндори Бердиназар Худойназаровнинг "Гилам тўқувчи" шеърда шундай сатрлар бор:

*Сенинг баҳор юрагингга йиғирилиб,
Кўз қувончингдан тўқилган қолин,
Кўтариб юрибди сени номусинг бўлиб,
Туркман аёли!*

Бу шеърни тўлалигича туркман гиламига ва унга бор меҳрини бериб яратган моҳир гиламдўзга битилган қасида деб аташ мумкин. Туркман аёли баҳордек гуллаган юраги оташида гилам учун ил йигиради, унинг юз-кўзига порлаган меҳр гилам қатига сингиб кетади. Шеърда туркман гилами нафосатига бетакрор, оҳорли бадий ташбеҳлар воситасида таъриф берилади. Туркман аёли шухратини дунё узра баландга кўтарган ва ёйган бежирим гилам "тонг шафагининг минг бир товланиб, уй ичини яшнатган порлоқ нуридек ноёб ва диққат тортар."

Туркман гиламларининг бетакрор нафосати — туркман аёлининг унга қалб қўрини, бутун борлигини, олам гўзалликларини мужассам этганида, заҳмат чекканида.

Таниқли шоир ва адабиётшунос олим Алла-

мурод Гараев "Туркменистон — ажиб макон" шеърда фахр билан таъкидланганидек:

*Келин-қизлар тўқиган така қолини
Дунё қолинларининг гўнча-лоласи,
Жаҳонда ягонадир катани либоси,
Кибиб, гўзалларинг шайланган макон.*

Туркман гилами қадимий хунармандлик ва санъат тури сифатида Ўзбекистонда ҳам қадрланади. Ўзбек шоирлари ҳам унга бағишлаб шеърлар битган. Улкан миллатпарвар шоир, қалбида байналмилаллик ва қардошлик туйғулари жўш урган Ғафур Ғулом Туркменистонга сафари чоғида туркман ижодкорлари билан қадимий Мари шаҳридаги машҳур гилам фабрикасида бўлиб, моҳир гилам тўқувчи хотин-қизлар фаолияти билан танишади. Ана шу сафари чоғида шоирнинг "Гилам" шеъри дунёга келади:

*Бир Мари қизининг тиккан гилами,
Охирги сатрда номин ўқидим,
Юлдузни эритиб, азиз бўтларим,
Шу туркман қизи — чун шеър тўқидим.*

Поэтик идроки, фалсафий тафаккури юксак шоирнинг "юлдузни эритиб" иборасида ифодамоқчи бўлган мақсад-муддао анча кенг ва теран: осмон тоқидаги порлоқ юлдуз туркман гиламини тўқитган қизни кўриб эриб кетса, унинг олтинранг, кумушранг, ҳаворанг кукун ва томчиларининг ҳар бири ўзига хос гўзаллик, нафосат тимсоли бўлиб, бу оламни яшнатиб юборади.

Ўзбекистон Қаҳрамони, халқ шоири Ибройим Юсуповнинг "Қолинчи аёл ҳақида ҳақиқат" достони бу мавзудаги йирик лиро-эпик асар саналади. "Қардош Туркменистоннинг йигирма минг қолинчисига бағишлайман" дейилган мазкур достон сюжетининг марказида ёмўт сардорининг эрсари уруғидан бўлган гўзал қизни олиб қочиши, бу моҳир гиламдўз қиз тақдири, умр йўли моҳирона бадий талқин этилган. Шоир гилам тўқувчи қизнинг тақдир йўли орқали туркман ва бошқа қардош халқлар ўртасидаги муносабатлар, ҳамжиҳатлик масалаларига алоҳида эътибор қаратган.

Ўзида шарқона нақшлар нафосатини, миллий гул-безаклар шаклини мужассам этган туркман гиламлари ҳозирга қадар дунё аҳлини ҳайратта солиб келмоқда. У туркман халқи, барча туркий халқлар учун "Алпомиш", "Гўрғули" достонларидек, от, дутор, қўбиз, телпак, дўппи, миллий либос, ибо, ҳаё, ор-номус, гурур, жўмардлик, элпарварлик каби энг ноёб маънавий қадрият, доно халқ амалий санъатининг бетакрор намунаси сифатида ардоқлидир.

Халқларимиз ўртасидаги маданий мулоқот мустақиллик йилларида янги босқичга кўтарилди. Мамлакатларимиз санъаткорлари ва ижодкорлари Ўзбекистон ҳамда Туркменистонда ўтказиб келинаётган концерт, фестиваль, кўргазма ва форумларда фаол иштирок этмоқда. Ўзбекистонда туркманларнинг урф-одатлари, тили ва маданиятини асраб-авайлаш ва ривожлантириш учун зарур шарт-шароитлар яратилганини алоҳида қайд этиш лозим. Қорақалпоғистон Республикаси, Хоразм, Бухоро, Қашқадарё, Сурхондарё ва Тошкент вилоятларида фаолият юритаётган туркман миллий маданият марказлари дўстлик ва биродарлик муносабатларида ўзига хос робита вазифасини ўтамоқда.

Хулоса ўрнида айтганда, юртимизда Махтумқули ғазаллари кириб бормаган, Туркменистонда эса Алишер Навоийни танимайдиган хонадон йўқ ҳисоби. Тошкент шаҳрида буюк туркман шоири ва мутафаккири Махтумқули номидаги кўча ва унга бағишланган меъморий ёдгорлик ўрнатилгани, икки давлатнинг барча соҳадаги дўстона муносабатлари мустаҳкамланаётгани, ўзаро алоқаларимиз тобора кенгайиб бораётганидан яққол далолат беради.

Абдуғаффор ХОН,
Бухоро вилоятидаги туркман миллий
маданият маркази раиси муовини,
адабиётшунос олим

Топилма

Ўзбекистонлик ва хорижлик олимлар ҳамкорлигида Сурхондарё вилояти ҳудудига олиб борилаётган илмий изланишлар, археологик қазилмалар юртимиз ўтмишини янада чуқурроқ ўрганиш ва қадимий тарихимизни ноёб илмий янгиликлар билан бойитишда яхши самаралар бермоқда.

КАПТАРКАМАР ИБТИДОЙ ОДАМЛАР МАКОНИ...МИ?

Ўзбекистон-Чехия археологик экспедициясининг Сурхондарёдаги кенг қўламли илмий изланишлари натижасида фан олами янги топиламалар билан бойийдиган бўлди. Шеробод туманидаги Хўжанқо қишлоғи ёнида Каптаркамар ғори топилди. Ғорнинг кириш қисми 25, кенглиги 35 метр.

Денгиз сатҳидан 1 минг 370 метр баландда жойлашган. Аҳамиятлиси, ушбу ғор ибтидоий санъат дурдонаси ҳисобланган, Зараутсой археологик ёдгорлигига жуда яқин.

— Яқин-яқингача соҳа мутахассислари ва кенг жамоатчилик вакиллари учун Зараутсой суратларини ким чизгани, уларнинг манзилгоҳи қаерда экани жумбоқ эди, — дейди Термиз давлат университети тарих кафедраси мудири, тарих фанлари доктори, профессор Шопўлат Шайдуллаев. — Мазкур ёдгорлик энди кўп савол ва жумбоқларга жавоб топишимизда ёрдам беради. Чунки бу ерда сақланиб қолган маданий қатламнинг қалинлиги 4,5–5 метр. Дастлабки археологик тадқиқотлар натижасига кўра, мутахассислар ушбу ғордан топилган сопол намуналари неолит даврига тегишли экани, бу ерда ибтидоий одамлар яшаган, деган хулосани илгари сурмоқда. Ушбу археологик топилама ҳам кўркем, ҳам яшаш учун қўлай жойда жойлашгани боис одамлар бу ерни макон қилган бўлиши мумкин.

Каптаркамар археологик ёдгорлиги яхши сақланган. Топилмаларнинг кўпи археологлар учун муҳим тадқиқот манбаи вазифасини ўтамоқда. Соҳа мутахассисларининг айтишича, ундаги кўп манбалар Зараутсой суратлари билан уйғун ва ўхшашлиги билан эътиборга молик.

— Ушбу ғор ва ундаги топиламалар воситасида ҳозирги Марказий Осиё халқлари, жумладан, аждодларимизнинг илк палеолит ва мезолит даври тарихига оид жуда кўп янгиликларни кашф этишдан умидвормиз, — дейди профессор Шопўлат Шайдуллаев. — Археолог олимлар шу йилнинг август-сентябрь ойларида Каптаркамар ғорида навбатдаги экспедицияни амалга оширади. Унда Ўзбекистон, Чехия ва австралиялик олимлар иштирок этади. Бунинг натижасида Сурхон воҳасидаги аждодларимизнинг энг қадимги манзилгоҳи ва тарихи ҳақида янги маълумотларга эга бўлишимиз шубҳасиз.

Наргиза РАҲМАТУЛЛАЕВА,
ЎзМТДП Ангор туман
кенгаши раиси

ПОЙТАХТИМИЗДА АЛЕКСАНДР ПУШКИН ТАВАЛЛУДИНИНГ 218 ЙИЛЛИГИ КЕНГ НИШОНЛАНДИ

Ўзбекистон Республикаси билан Россия Федерацияси ўртасидаги ҳамкорлик барча соҳалар қатори маданий жаҳода ҳам изчил ривожланмоқда. Халқларимиз ўртасидаги дўстлик мустаҳкамланиб бормоқда.

Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг Россияга давлат таширифи бу муносабатларни янги босқичга кўтарди.

Мамлакатимизда турли миллат ва элат вакиллари аҳил-йноқ яшаётгани, уларнинг миллий байрам ва маросимлари нишонланаётгани, тили, адабиёти кенг ўрганилаётгани ана шу инсонпарвар сиёсат самарасидир. 2017–2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясига мувофиқ диний бағрикенглик ва миллатлараро тотувликни мустаҳкамлаш борасидаги ишлар изчил давом эттириломоқда.

Пойтахтимиздаги Халқлар дўстлиги хиёбонида Александр Сергеевич Пушкин таваллудининг 218 йиллигига бағишлаб ўтказилган тадбирда бу яна бир бор яққол намоен бўлди. Эрта тонгдан бу сўлим гўшага турли вазиралик ва идоралар, жамоат ташкилотлари, миллий маданият марказлари, дипломатик корпус вакиллари, ёзувчи ва шоирлар, адабиётшунослар, ўқитувчилар, ёшлар тўпланди.

Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси раиси М.Аҳмедов, Россия Федерациясининг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва мухтор элчиси В.Тюрденев, Рус миллий маданият маркази раҳбари А.Аристов ва бошқалар ёшларни умумбаъшарий руҳда тарбиялашда, жамиятда аҳиллик ва бағрикенглик муҳитини мустаҳкамлашда адабиёт муҳим ўрин тутганини таъкидлади.

Ўзбек ва рус халқлари ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлашда адабиёт ва санъатнинг алоҳида ўрни бор. Россияликлар ўзбек алломалари,

шоирларини яхши билади, Ўзбекистонда рус тили ва адабиёти ўрганилади. Москва шаҳрида Алишер Навоийга, Тошкентда Александр Пушкинга ҳайкал ўрнатилган.

Пушкин ижодини ўзбек китобхонлари болалигидан бошлаб ўқийди. Инсон эрки, шаъни, муҳаббати олий қадрият экани улуғ шоир асарларининг асосий мазмунини ташкил этади.

Эркесевар шоир ижодий фаолияти рус маданияти, адабий тили ривожига бениҳоя катта ижобий таъсир кўрсатган, реализм, халқчилик тамойиллари, кўплаб шеърый жанрларнинг шаклланишида муҳим ўрин тутган. Ойбек, Миртемир, Ҳамид Олимжон, Абдулла Орипов, Эркин Воҳидов каби ижодкорларимиз таржималари орқали Пушкин шеърятини она тилимизда ўқимоқдамиз.

Пушкин ҳайкали қад ростлаган ҳудуднинг Халқлар дўстлиги, унга-туташ боғнинг "Дўстлик боғи" деб аталиши буюк шоир ижодига, унинг ҳаётий қарашларига ҳамоҳангдир.

Анжуманда Пушкин шеърларидан намуналар ўқилди.

Йиғилганлар шоир ҳайкали пойига гуллар қўйди.

— Ўзбекистонда Пушкин таваллуди куни

кенг нишонланиши яхши анъанага айланган, — дейди Россия Федерациясининг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва мухтор элчиси Владимир Тюрденев. — Ўзбекистон Республикасининг Биринчи Президенти Ислам Каримов ташаббуси билан Пушкин ҳайкалининг ушбу файзли хиёбонда қад ростлагани Ўзбекистонда миллатлараро дўстликни, мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатларни тобора мустаҳкамлаш йўлидаги эзгу саъй-ҳаракатларнинг амалий ифодасидир.

— Шеърят байрамига айланган ушбу тадбирда турли миллат ва элат вакиллари иштирок этаётганининг ўзи Пушкин ижодига бўлган эҳтиромнинг амалий кўринишидир, — дейди Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган артист, Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон давлат академик Катта театри солисти Руслан Гафаров. — Бу шеърятни нозик ва теран ҳис этувчи Ўзбекистон халқининг адабиётга бўлган меҳри ва эътиборининг ёрқин намунаси.

— Юксак инсоний фазилатлар, ҳаётга, Ватанга, ўз халқига муҳаббат Алишер Навоий ва Пушкин ижодида бирдай тараннум этилган, — дейди Рус миллий маданият марказининг Янгийўл шаҳри бўлинмаси вакили, адабиёт ўқитувчиси Любовь Шербакова. — Ҳар икки шоир ижодида миллат руҳияти ғоят теран ифодаланган.

Тадбирда Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон давлат академик Катта театри санъаткорлари, Рус миллий маданият маркази қошидаги бадий жамоа томонидан мусиқий композиция намойиш этилди.

Мамлакатимиз бўйлаб пушкинхонлик тадбирлари, мушоиралар, маърифий анжуманлар давом этмоқда.

Назозат УСМОНОВА,
ЎЗА

ЭЪЛОН!

"GLOBAL SAVDO FAYZ BUHARA"

масъулияти чекланган жамияти бошланғич баҳоси ошиб бориш тартибида ўтказиладиган очик аукцион савдосига таклиф этади!

АТ Халқ банки Бухоро вилоят филиалининг 06.06.2017 йилдаги №09-1/22-сонли буюртма хатига асосан техник ҳолати носоз бўлган қуйидаги автотранспорт воситалари такрорий очик аукцион савдоларига чиқарилмоқда:

1.2008 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 80/951 QAA бўлган "LADA 11183-114-30" русумли автомашина. Бошланғич баҳоси — 8 613 935 сўм;

2.2007 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 80/626 САА бўлган "LADA 11183-11-20" русумли автомашина. Бошланғич баҳоси — 6 029 755 сўм.

Такрорий аукцион савдоси 2017 йил 22 июнь куни соат 11:00 да савдо ташкилотчисининг савдолар залида бўлиб ўтади.

Юқоридаги автотранспорт воситалари 2017 йил 22 июндаги аукцион савдосида сотилмаган тақдирда, такрорий аукцион савдолари 2017 йилнинг 30 июнь ҳамда 2017 йилнинг 7 июль кунлари соат 11:00да бўлиб ўтишини олдиндан маълум қиламиз.

Аукцион савдоларида иштирок этиш учун талабгорлардан аризаларни қабул қилиш аукцион савдоси ўтказилишидан бир кун олдин соат 18:00да тўхтатилади.

Аукцион савдоларида қатнашиш учун талабгорлар савдо ташкилотчиси билан тузиладиган гаров келишувга асосан, мулк бошланғич баҳосининг 10 фоизидан кам бўлмаган миқдорда гаров пулини "Global Savdo Fayz Buxara" МЧЖнинг ЧЭКИ Савдогарбанк Бухоро филиалида қуйидаги ҳисоб-рақамга тўлашлари шарт:

х/р: 20208000505017774001,

МФО: 00112, ИНН: 302485226.

Қўшимча маълумотлар учун "Global Savdo Fayz Buxara" МЧЖ. Манзил: Бухоро шаҳри Мустақиллик кўчаси, 12-уй, 2-қават. Телефонлар: (0365) 221-54-43. (+99891) 444-55-77.

Хизматлар лицензияланган

Пайшанба — профилактика кун

ҲАМКОРЛИҚДАГИ ИШ САМАРА БЕРАДИ

Давлатимиз раҳбари Шавкат Мирзиёев ташаббуси билан мамлакатимизда ҳафтанинг ҳар пайшанба кунини ўтказилаётган профилактика тадбирлари жиноятчилик ва ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш, жойларда маънавий муҳит барқарорлигини янада мустаҳкамлашга хизмат қилмоқда. Сурхондарё вилоятида мазкур тадбирларга 2 ярим мингга яқин турли соҳа вакиллари жалб этилган бўлиб, уларнинг 842 нафари ички ишлар идоралари ходимларидир.

Сурхондарё Тожикистон, Афғонистон ва Турманистон Республикалари билан чегарадош ҳудудда жойлашган. Воҳа аҳолисининг тинч, осойишта ҳаётини таъминлаш баробарида ҳуқуқбузарликларнинг камайишига эришиш ва маънавий муҳит барқарорлигини мустаҳкамлаш устувор вазифалардан ҳисобланади. Шу боис ҳафтанинг ҳар пайшанба кунини вилоят миқёсида белгиланган режа асосида сайёр учрашувлар, давра суҳбатлари ва ҳуқуқий тарғибот ишлари тизимли равишда амалга оширилмақда.

— Шу йилнинг ўтган даврида таълим муассасаларида давомат тадбирлари ўтказилиб, машғулотларга мунтазам қатнашмай келаётган ҳар бир ўқувчининг дарс қолдириши сабаблари аниқланмоқда, тегишли чоралар кўриш кенг йўлга қўйилди, — дейди Сурхондарё вилояти ички ишлар бошқармаси бошлигининг ўринбосари Машғулот Ҳамдамов. — Бунинг натижасида 382 нафар ўқувчининг ота-онаси, таълим муассасаларининг

81 ходимида нисбатан қонуний чоралар кўрилди. Жамоат тартибини сақлаш борасида 1 минг 341 маротаба патруллик йўналишлари ташкил этилди. Мулкка оид жиноятларнинг олдини олиш мақсадида қўриқлаш хизмати ўтказган тарғиботлар натижасида 111 объектга видеокузатув мосламалари ўрнатилиб, 95 объект қўриқлаш пултига уланди. Ички ишлар идоралари раҳбар ходимлари вояга етмаганлар ўртасида ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш, паспорт-виза қоидаларига риоя этилиши, йўл ҳаракати қоидалари, ёнғиннинг олдини олиш бўйича доимий учрашувлар, мулоқотлар ўтказмоқда. Мазкур тадбирлар вилоят ва республика оммавий ахборот воситаларида мунтазам ёритиб борилмоқда.

Ички ишлар идоралари жисмоний ва юридик шахсларнинг муносабатлари билан ишлаб, жойларда сайёр қабуллар ўтказмоқда. Хусусан, жорий йилнинг 15 апрель кунини Жарқўрғон тумани марказидан узоқда жойлашган Боботоғ, Мустақиллик, Халқобод маҳаллалари аҳолиси учун ташкил этилган сайёр қабулда фуқаролик паспортини олиш тартиблари, амалдаги “Ўзбекистон Республикаси фуқаролиги тўғрисида”ги қонуни талаблари борасида тушунчалар берилди. Аҳолининг 96 муносабатлари назоратга олинди. Фуқароларга қўлайлик яратиб, марказдан олиб келинган тоғли ҳудудлар аҳолисига, кексалар, ногиронлар ҳамда уруш ва меҳнат фахрийлари учун биометрик паспортлар олишларидаги ноқулайликларни бартараф этиш мақсадида кўча автобус ташкил қилинди.

— 4 май кунинидаги профилактика тадбирларини Термиз туманининг марказдан

олиб келиш “Гулбаҳор” қишлоқ фуқаролар йиғинида ўтказдик, — дейди вилоят ички ишлар бошқармаси Миграция ва фуқароликни расмийлаштириш бўлими бошлиғи, подполковник Шавкат Кенжабоев. — Профилактика тадбирларида фуқароларимизга паспорт тизими бўйича амалдаги меъёрлар, уларга риоя этиш борасида кўрсатмалар, мавжуд савол ва муносабатларга жавоблар берилди.

— Профилактика кунларида 1 минг 860 нафар ов-қурол эгалари ва 150 на-

зорат-лицензиялаш тизимига кирувчи объектлар тўлиқ текширувдан ўтказилди, тегишли далолатномалар тузилди, — дейди вилоят ИИБ пост патрул хизмати ва жамоат тартибини сақлаш хизмати батальон бошлиғи, подполковник Аҳмад Холиқов. — Мазкур тадбирлар натижасида аҳоли 218 ўқотар ов қуроли, 3 тўппонча, 209 турли ов қуролларига тегишли ўқ-дорилар ва 1 дона

жанговар ҳолатдаги қўл гранатаси ҳамда ов пичоғини ўз ихтиёри билан жойлардаги ИИБга топширди. Жумладан, жорий йил 23 февралда Термиз туманидаги Орол маҳалласи фуқароси Удамурат Жумартов ҳовлисидаги эски молхона деворини бузаётганда, марҳум отасидан қолган 1 дона “Наган” русумли ўқ отар тўппончасини топиб олиб, ИИБга ўз хоҳиши билан топширган. Худди шу кунини Олтинсой туманида ўтказилган “Арсенал” профилактика тадбирида Шакарқамиш маҳалласида истиқомат қилувчи фуқаро Алишер Раҳмонов 1 дона жанговар ҳолатдаги РГД-5 русумли қўл гранатасини туман ИИБга ўз хоҳиши билан олиб келган. Бу каби тадбирларимиз мунтазам давом эттирилмоқда.

Вилоятда ўтказилаётган профилактика тадбирлари ҳуқуқни муҳофаза қилувчи идоралар ҳамда маҳаллий давлат ҳокимияти органлари билан ҳамкорликда ташкил этилаётгани ўзининг ижобий самараларини бераётир. Бунда жамоат ташкилотлари ҳамда фуқароларимизнинг онгли иштироки ҳам муҳим аҳамиятга эга бўлмоқда. Зеро, ҳар қандай кўринишдаги ҳуқуқбузарликларни аниқлашдан кўра унинг олдини олган афзалдир.

Баҳром НОРМУРДОВ,
“Milliy tiklanish” мухбири

Миллий гуруҳ

< Давоми.
Бошлангичи 1-бетда.

Севинч республикамиз ва халқаро миқёсда ўтказилаётган нуфузли спорт мусобақаларида муваффақиятли иштирок этиб, дзюдо бўйича мамлакатимиз шарафини муносиб ҳимоя қилаётган умидли спортчиларимиздан биридир. У Ал-Хоразмий номидида Урганч давлат университетининг 3-босқич талабаси, халқаро тоифадаги спорт устаси.

МУСТАҲКАМ ИШОНЧ ВА ИРОДА — ЮТУҚЛАР АСОСИ

Унинг спортчилик фаолиятида эришган улкан натижалари ушбу нуфузли мусобақадаги олтин медали тасдиқ эмаслигини яна бир қарра исботлайди. Болалигидан спортга меҳр қўйган спортчи ўз олдига қўйган мақсади йўлидаги барча қийинчиликни енгиб ўтди. Энди 22 ёшда қаршилаган бўлса-да, қисқа муддат ичида мамлакатимиз терма жамоаси аъзоси сифатида кўлаб спорт ютуқларига эришди. Жумладан, 2014 йилнинг сентябрь ойида Америка Қўшма Штатларида ўтказилган дзюдо бўйича жаҳон чемпионатида муваффақиятли иштирок этди. 2014 йилнинг октябр ойида Жанубий Кореянинг Инчхон шаҳрида ўтказилган Параолимпия ўйинларида 52 килограмм вазнда иштирок этиб олтин медал, 2016 йилда Хитойнинг Пекин шаҳридаги IBSA халқаро турнирида кумуш медалга сазовор бўлди. Рио-де-Жанейро шаҳрида ўтказилган XV ёшга Паралимпия ўйинларида шохсупанинг учинчи поғонасидан жой олди.

— Паралимпия ўйинларида ғалаба қозонишни ўз олдига мақсад қилиб, бу йўлда тинимсиз ҳаракат қилдим, — дейди Севинч Салаева. — Ниятимга етганимдан, нуфузли мусобақада Ватанимиз байроғини баланд кўтариш насиб қилганидан жуда бахтиёрман. Халқаро майдондаги бундай юксак ғалабаларимиз мамлакатимизда биз, ёшларнинг бахтли ҳаёт кечирishi, таълим-тарбия олишимиз, жисмоний тарбия ва спорт билан шугулланишимиз, иқтидор ва салоҳиятимизни намойиш этишимиз учун яратилган кенг имкониятлар туфайлидир.

Шу ўринда таъкидлаш жоиз, XV Паралимпия ўйинларида Ўзбекистоннинг 32 спортчиси дзюдо, сузшиб, енгил атлетика, ўқ отиш ва пауэрлифтинг турлари бўйича ўтказилган мусобақаларда Ватанимиз шарафини муносиб ҳимоя қилиб, 8 олтин, 6 кумуш ва 17 бронза, жами 31 медалга сазовор бўлди. Дзюдо бўйича беллашувларда қатнашган спортчиларимиз умумжамоа ҳисобида биринчи ўринни эгаллади.

Спортчимизнинг самимий дил сўзларини тинглаб, ўзига ишончи мустаҳкамлагини ҳис қилиб, дадил ҳаракатларини кузатиб, шундай озода ва обод Ватан фарзанди эканидан кишининг қалби чексиз ифтихорга тўлади. Зотан, офтоб кўрмаган ниҳол кўкка бўй чўзмайди...

— Узоқ йиллик тинимсиз меҳнат ўз мевасини бериши, шубҳасиз, — дейди спортчи. — Болалигимда дадам менга бир ривоят айтиб берганди. Бир донишманддан сўрабдилар: “Шижоат нима?”, “Шижоат — юракнинг қуввати”, дебди у. Яна сўрабдилар: “Нега тананинг қуввати эмас?” Донишманд шундай жавоб берибди: “Агар юракда қувват бўлмаса, тананинг ҳам қуввати бўлмайди”. Мана шу бир ривоят ҳаётини тубдан ўзгартирди. Бола бўлсам-да, унинг мағзини қақдим. Аввал югуриш, кейин дзюдо билан шугуллана бошладим. Танлаган йўлимдан жуда мамнунман. Қатор ютуқларга эришиб билан бирга ўтган йили Президентимиз Шавкат Мирзиёев фармонида буюрилган “Жасорат” медали билан тақдирландим. Камтарона меҳнатимизни юксак баҳолаган давлатимиздан чексиз миннатдорман. Бу катта ишонч янада юксак марралар сари рағбатлантиради ва чорлайди, десам муболага эмас. Орзуим — 2020 йилда Токиода бўлиб ўтадиган Паралимпия ўйинларида ҳам юқори натижаларга эришим.

Фарзандининг навбатдаги ғалабасидан ота-онанинг қувончи чексиз. Севинчнинг онаси Матлуба Хўжамова ўз ҳаяжонини шундай баён қилди.

— Фарзанди камоллини, бахту саодатини кўриш она учун энг улуг бахт. Унинг ортидан олқишлар олиш, Ватанга хизмати учун элдан раҳматлар эшитишнинг қувончини таърифлаб беролмайман, — дейди Матлуба опа. — Қизимнинг ютуқларидан халқимиз фахрланаётганини қўриб бошим кўкка етмоқда. Юртимизда ёш авлод камолотига қаратилаётган доимий эътибор ва ғамхўрлик фарзандимнинг орзу-истаклари ижобат бўлишига замин яратди.

Дарҳақиқат, Ватан шайини улуғлаш — инсон қалбидаги орзу-мақсадларнинг энг улуги. Севинч Салаева инсон азиз, унинг қадри муқаддас, деб улуғлаган, тинч-осойишта ва халқи фаровон юртининг, ёшларининг ҳеч кимдан кам бўлмай улағиши учун барча шароитларни яратиб бераётган, уларнинг орзу-истаклари рўёби йўлда ҳеч нарсани аямайдиган озода ва обод Ватаннинг матонатли ва иродали фарзанди. Ундаги қатъият ва ишонч, шижоат Ўзбекистон ёшлари ҳали нима-ларга қодирлигини — куч ва салоҳиятига, истеъдод ва маҳоратга ҳеч кимдан кам эмаслигини ва ҳеч қачон кам бўлмаслигини амалда кўп бор исботлашда мустаҳкам асос бўлади, десак аниқ ҳақиқат.

Тўмас АБЗАМ,

“Milliy tiklanish” мухбири

МММда

Мамлакатимиз ҳудудининг 9,6 фоизини сугориладиган ерлар ташкил этади ва уларда барча қишлоқ хўжалиги маҳсулотларининг 95 фоиздан зиёди етиштирилади. Мазкур майдонлардан қай тарзда фойдаланилаётганини аниқлаш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси тизимида Назорат қилувчи органлар фаолиятини мувофиқлаштирувчи Республика кенгашининг қарорини билан тасдиқланган текширишлар жадвалига асосан жорий йилнинг биринчи чорагида 75 ердан фойдаланувчининг фаолияти текширилди, 3 минг 385 гектар майдонда турли қонунбузилиш ҳолатлари аниқланди.

ЕРНИ НОҚОНУНИЙ ЭГАЛЛАШГА ЧЕК ҚЎЙИЛМОҚДА

Бу ҳақда Миллий матбуот марказида “Ергеодекадастр” давлат қўмитаси жойларда ер қонунчилигига амал қилиниши, ердан фойдаланиш ва уни муҳофаза қилиш борасида амалга оширилган ишлар ҳақида ўтказган матбуот анжуманида маълум қилинди. Тадбирда Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг 2017 йил 31 майдаги “Ерларни муҳофаза қилиш ва улардан оқилона фойдаланиш борасида назоратни кучайтириш, геодезия ва картография фаолиятини такомиллаштириш, давлат кадастрлари юритишни тартибга солиш чора-тадбирла-

ри тўғрисида”ги фармони соҳа ривожига дастуриламал бўлиши таъкидланди.

“Ергеодекадастр” давлат қўмитаси ва унинг қуйи тизимлари томонидан аниқланган қонунбузилишларни бартараф этиш ва амалдаги қонунлар асосида кўрилган чоралар, жойларда ўтказилаётган турли семинар ва профилактика тадбирлари ўз самарасини бермоқда.

— Беvosита ўтказилган мониторинглар натижасида 1 минг 856 ҳолатда икки минг гектардан ортиқ ерда қонунбузилиш ҳолатлари аниқланди, — дейди “Ер-

геодекадастр” давлат қўмитаси раисининг биринчи ўринбосари Тўлқин Абдуллаев. — Бунда уй-жой ва бошқа бинолар қўриб олиш учун ўзбошимчилик билан ерларни эгаллаб олиш, ерлардан бошқа мақсадда фойдаланиш, кўп йиллик дарахтлар экиш ҳамда туПРОҚ унумдорлигини пасайтирувчи ҳолатлар кўПРОҚ кузатилмақда. Аниқланган қонунбузилишларни бартараф этиш ва уларга амалдаги қонунлар асосида чора кўришни сўраб прокуратура ва суд идораларига маълумотлар, маҳаллий

дават ҳокимияти органларига тақдимномалар, юридик ҳамда жисмоний шахсларга эса бажарилиши мажбур бўлган кўрсатмалар берилди. Олиб борилган профилактика тадбирлари натижасида ердан фойдаланишда 200 дан ортиқ тадбиркорлик субъекти йўл қўйган хато ва камчилик бартараф этилди, 150 га яқин тадбиркорлик субъектида қонунбузилиш ҳолатларининг олди олинди.

Матбуот анжуманида журналистларни қизиқтирган саволларга батафсил жавоб қайтарилди.

Ўз мухбиримиз

ЖОЗИБАЛИ ОМОНАТЛАР, ИМТИЁЗЛИ САРМОЯЛАР

Миллий матбуот марказида “Асака” акциядорлик тижорат банки омонатларининг жоизбодорлиги, аҳоли омонатларини жалб этиш бўйича амалга оширилаётган ишларга бағишланган матбуот анжумани ўтказилди.

“Асака” банкнинг Пул муомаласи ва чакана банк хизматлари департаменти бошлиғи Б.Мирбобоевнинг таъкидлашича, аҳолининг нақд пул маблағларининг банкдан ташқари айланмасини қисқартириш банк фаолиятининг устувор йўналишларидан бири бўлиб келмоқда. Бу борада яратилган қўлайликлар натижасида айни кунда банк омонатчилари сони 1,9 миллиондан ошиб, ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 194 минг нафарга кўпайган. 2017 йилнинг 1 июнь ҳолатига аҳоли омонатлари қолдиги 904 миллиард сўмни ташкил қилиб, шу йил бошига нисбатан 90 миллиард сўмга ўсган. Унинг 652 миллиард сўми миллий валютадаги, 66 миллион АҚШ доллари эса хорижий валютадаги омонат қолдигидан иборат.

Муддатли омонатлар қолдиги 699 миллиард сўмни ташкил этмоқда. Бу борада ҳам шу йил бошига нисбатан 133 миллиард сўмга ўсишга эришилган. Муддатли омонатлар жами омонатларнинг 77 фоизини ташкил этади.

Айни пайтда аҳоли учун қўлай шароитларда 39 омонат тури жорий этилган. Унинг 26 таси миллий, 13 таси хорижий валютадаги омонатлардир. Яқинда миқозларга янги “Манфаатли — 2017” омонат тури, талабаларнинг контракт тўловлари учун “Талаба”, коммунал тўловларни амалга оширишда енгилликлар яратиб мақсадида эса “Имтиёзли” каби омонат турлари тақлиф этилди.

Матбуот анжуманида банк омонат турларидаги янгиликлар, аҳолига ажратилаётган имтиёзли сармоялар, юридик ва жисмоний шахслар муносабатлари билан ишлаш ва бошқа долзарб масалалар юзасидан маълумотлар берилди. Журналистларнинг саволларига атофлича жавоб қайтарилди.

Эркин ДОРИПОВ,
“Milliy tiklanish” мухбири

ҲАРБИЙ КАДРЛАР ТАЙЁРЛАШ ТИЗИМИ ТАКОМИЛЛАШМОҚДА

Миллий армиямизда ҳарбий кадрлар тайёрлаш борасида ислохотлар изчил амалга оширилаётган. Ҳарбий хизматчиларнинг профессионаллик, жанговарлик ва интеллектуал даражаси тобора юксалмоқда. Айни пайтда ёшлар ўртасида ҳарбий хизматнинг нуфузи ошиб бораётган.

Миллий матбуот марказида Мудофаа вазирлиги томонидан профессионал ҳарбий кадрлар тайёрлаш тизимини такомиллаштириш борасида амалга оширилаётган ишларга бағишлаб ўтказилган матбуот анжуманида шу хусусда сўз юритилди.

Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг Ўзбекистон Республикаси Қуроли Кучлари ташкил этилганининг 25 йиллиги муносабати билан Ватан ҳимоячиларига байрам табригида белгиланган вазифа ва кўрсатмалар

олий ҳарбий таълим муассасаларида ўқишга кириш учун зарур шарт-шароит яратиш, иқтидорли ёшлар орасидан муносиб номзодларни танлаб олиш, ҳарбий таълим нуфузини оширишда муҳим омил бўлмоқда.

Вазирлар Маҳкамасининг шу йил 26 майдаги қарорига мувофиқ ҳарбий кадрларни тайёрлаш ва олий ҳарбий таълим муассасаларга ўқишга кириш учун номзодларни танлаб олишга оид бир қатор янгилик киритилди, меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар қабул қилинди. Жумладан, Мудофаа вазирлиги олий ҳарбий таълим муассасаларига ўқишга кирувчи номзодларнинг квотага мувофиқ тақсимлашнинг ўз ичига олувчи ягона танлов тизими жорий қилинди. Бу тизим, тест синовлари натижалари бўйича энг юқори балл тўплаган номзодлар орасидан олий ҳарбий таълим муассасаларини тўддириш имконини беради. Шунингдек, академик лицей ва касб-ҳунар коллежларида ҳарбий билим юртларига ўқишга кирувчи

номзодларнинг умумтаълим даражасини ошириш мақсадида ўқув дастурига математика, физика, тарих, она тили, чет тили фанларидан 100 ўқув соатидаги қўшимча факультатив машғулотлар киритилди.

Тизимда ўтказилаётган бундай ислохотлардан кўзланган асосий мақсад — олий ҳарбий таълим муассасаларига фан ва техниканинг сўнгги ютуқларини ўзлаштириш, интеллектуал салоҳиятли, жисмонан бақувват ва соғлом ёшларни саралаб олишдан иборат.

Мудофаа вазирлиги ҳарбий кадрларни тайёрлаш бошқармаси бошлиғи, подполковник Ҳасан Халиловнинг таъкидлашича, ҳарбий кадрларни тайёрлаш тизими Қуроли Кучлар сафларига мутахассис кадрларни тайёрлашнинг асосий воситаси саналади. Мазкур тизим ҳарбий хизматчиларга таълим бериш, профессионал жиҳатдан қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш, педагогик ва илмий кадрлар тайёрлаш масалаларида муҳим аҳамият касб

этимоқда. Бинобарин ҳарбий таълим тизимининг самарадорлигини ошириш — мамлакатимиз мудофаа салоҳиятини оширишнинг устувор йўналишларидан бири сифатида эътироф этилган.

Айни пайтда, Қуроли Кучлар академияси, Самарқанд олий ҳарбий автомобиль кўмондонлик-муҳандислик билим юрти, Жиззах олий ҳарбий авиация билим юрти, Тошкент ахборот технологиялари университетининг махсус факультети, Тошкент тиббиёт академияси ҳузуридаги ҳарбий-тиббиёт факультети ва бошқа олий ҳарбий таълим муассасаларида биринчи курсга курсантларни қабул қилишга тайёргарлик кўрилмақда.

Анжуманда журналистларни қизиқтирган саволларга батафсил жавоб қайтарилди.

Т. АБЗАМОВА
“Milliy tiklanish” мухбири

Бизнинг шарҳ

БАЛИҚЧИЛИК: БИЗДА ВА ЖАҲОНДА

Бугун дунё аҳолисининг қарийб 60 миллионга яқини мазкур соҳада банд, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари экспортининг 9 фоизини сув жониворлари ташкил этади.

Халқимиз балиқни бежиз “луқмаи ҳа-лол” деб атамайди. Зеро, бутун умрини сувда ўтказадиган бу жонивор нафақат тўйимли озуқа, балки инсон организми учун ўта зарур микроэлемент ҳамда дар-мондориларга бой.

Балиқчилик тармоғи бутунги кунда дунё миқёсида миллионлаб одамларнинг озиқ-овқат ҳамда даромад манбаига айланган. 2014 йилда унга бўлган талаб дунё миқёсида рекорд кўрсаткичга етиб, аҳоли жон бошига 20 килограмми, балиқ маҳсулотлари қишлоқ хўжалиги маҳсу-лотлари экспортининг 9 фоизини ташкил қилди. Балиқ ва балиқ маҳсулотлари билан савдо қилиш ҳажми 1976 йилда 8, бүгун эса салкам 150 миллиард долларга етди. Сув жониворлари экспортининг ярми ривожланиётган мамлакатлар ҳиссасига тўғри келаётди.

Балиқ экспорт қиладиган дунёдаги энг йирик давлат — Хитой. Бироқ мазкур мамлакатда 2015 йилдан кейин озиқ-овқат саноатида ишлаб чиқаришнинг пасайиши натижасида балиқ билан савдо қилиш ҳажми ҳам сезиларли равишда камайди. Балиқ экспорти бўйича дунёда иккинчи ўринда турадиган Норвегияда эса аксинча: ўша йили сув жониворлари савдоси ре-корд кўрсаткичга етди. Вьетнам эса балиқ экспорти бўйича Таиланддан ўзиб, учинчи ўринга чиқиб олди.

2014–2015 йилларда Европа Иттифоқи, АҚШ ҳамда Япония балиқ импорт қилди-рган асосий бозорга айланди. Балиқ экспор-ти бўйича ривожланиётган давлатларнинг улуши 1976 йилда 37 фоизни ташкил этган бўлса, 2014 йилга келиб бу кўрсаткич 54 фоизга етди. 2014 йилда ривожланиётган мамлакатлар умумий қиймати 80 миллиард долларлик балиқ маҳсулотлари экспорт қилди. Ундан 42 миллиард доллар соф фойда кўрилди. Бу бошқа қишлоқ хўжалиги маҳ-сулотлари, хусусан, гўшт, тамаки, гуруч ва шакар экспортдан тушган даромадларга нисбатан анча кўп.

Маълумотларга қараганда, 2014 йилда балиқчилик тармоғида 56,6 миллион одам меҳнат қилган. Уларнинг 36 фоизи тўлиқ асосда, 23 фоизи қисман, қолганлари эса вақтинчалик фаолият кўрсатган. 2014 йилда дунё балиқчилик флотига 4,6 миллион кемага эга бўлган. Энг катта балиқчи-лик флотига (кемаларнинг 75 фоизи — 3,5 миллиони) Осиё қитъасида жойлашган. Қолган 15 фоизи Африка, 6 фоизи Лотин Америкаси ва Кариб ҳавзаси минтақаси, 4 фоизи эса мос равишда Шимолий Аме-рика ҳамда Европада тегишлидир. Бироқ ҳисоб-китоблар шуни кўрсатяптики, бундай кемаларнинг 64 фоизигина (2012 йилда 57 фоиз) двигателлар воситасида ҳаракатланади. Боз устига, моторли ке-маларнинг атиги 2 фоизининг узунлиги 24 метр ёки ундан ошади, 85 фоизиники эса 12 метрдан кичик.

1996 йилда рекорд даражада — 86,4 миллион тонна балиқ овланган. Бироқ ўшандан буён балиқчилик саноатида па-сайиш жаёни кузатилаётган. Масалан, 2013 йилда дунё бўйича 80,9 миллион тонна балиқ овланган. Шундан 21,4 ми-ллион тоннаси (27 фоизи) Тинч океанининг шимоли-ғарбий қисмидан тутилган. Улар-нинг 9 фоизи, яъни 7,4 миллион тоннаси тунец (оқунлар оиласига мансуб, йирик йиртқич) балиғидир.

Истеъмол учун ишлаб чиқарилаётган балиқ маҳсулотлари ҳажми сезиларли равишда ошаётган. Мисол учун, ўтган аср-нинг 60–йилларида овланган балиқларнинг 67 фоизи истеъмол учун йўналтирилган бўлса, бу кўрсаткич 2014 йилга келиб 87 фоизга ошди. Қолган қисми эса балиқ уни ва мойини ишлаб чиқариш, фармацевти-ка, чорва учун ем ва бошқа мақсадларга сарфланди.

Балиқ дунёдаги энг харидоргир, шу билан бирга тез айнийдиган озиқ-овқат маҳсулоти бўлгани учун уни қайта ишлаш, консервалаш, қадоқлаш, сақлаш ва ташини алоҳида эътиборни талаб этади. Консер-валаш ва қайта ишлашда қўлланиладиган самарали усуллар воситасида уларнинг сақлаш муддатини узайтириш ҳамда узоқ ҳудудларга сифатли тарзда етказиш мум-кин. Европа ҳамда Шимолий Америкада истеъмолга мўлжалланган балиқларнинг

учдан икки қисми одамларга музлатилган, тайёр ёки консерваланган ҳолда етказиб берилди. Африкада балиқлар асосан дудланган, Осиёда эса тирик ҳолда соти-лади. Тирик балиқларга, айниқса, Жапу-би-шарқий ҳамда Узоқ Шарқ минтақасида (асосан Хитой) талаб катта.

Балиқлардан нафақат озиқ-овқат маҳ-сулоти сифатида, балки бошқа мақсадлар-да ҳам фойдаланилади. Масалан, айрим йирик балиқлар, наҳангбалиқ, лосось, треска) терисидан кийим-кечак, пойаб-зал, сумка, камар ва бошқа маҳсулотлар тайёрланади. Наҳангбалиқ (акула)ларнинг тишлари хунармандчиликда хомашё си-фатида ишлатилади. Денгиз ўтларидан чорваларни озиклантириш, тиббиётда йод танқислигини даволаш ва паразит чувалчангларга қарши курашиш воситаси сифатида ҳам фойдаланилмоқда.

Балиқчилик дарё, орол, денгиз ва океан бўйида жойлашган аксарият мамлакатлар иқтисодий барқарорлигини таъминлашда муҳим ўрин тутди. Мисол учун, 2014 йилда Вануату, Гренландия, Исландия, Кабо-Верде, Мальдив, Сейшел ҳамда Фарер ороллари умумий савдо айланма-сининг 40 фоизини балиқ маҳсулотлари ташкил қилди.

Бироқ сўнги йилларда дунё океанлари экологиясига жиддий зарар етказилаётгани ҳам сир эмас. Ядро қуроллари синови, атом электр станцияларидан чиқаётган радиактив чиқиндилар ҳамда нефть ташувчи танкер-ларнинг ҳалокати денгиз ва океан сувининг ифлосланишига, пировадига сув жони-ворларининг қирилишига сабаб бўлмоқда.

Атроф-муҳитни сақлаш бўйича нефть саноати халқаро ассоциаци-яси (International Petroleum Industry Environmental Conservation Association)

нинг қайд этишича, денгиз ва океанлар-га тўкилган нефть сув жониворларига бирданига қирон келтирмайди. Аксинча, вақт ўтиши билан унинг таъсир доираси кенгайиб, балиқлар, сув ўтлари, қўшлар-нинг оммавий ҳалокатига сабаб бўлади. Бундан, айниқса, соҳил яқинида, сувнинг юқори қисмида озиқланадиган жонивор-лар кўпроқ зарар кўради.

АҚШ Миллий хавфсизлик кенгаши қошидаги Экологик вазиятни яхшилаш марказининг маълумотларига қараганда, денгиз ва океан жониворларининг ҳа-локатига сувда кислород миқдорининг камайиши — саноат чиқиндилари воси-тасида сувга тўкилаётган азот ва фосфор моддаси ҳам сабаб бўлаётган.

Тўғри, океанлар ўзини-ўзи тиклаш хусусиятига эга: карбонат ангидридни кислородга айлантириб бера олади. Бироқ бунинг учун биосферанинг 90 фоизини ташкил этадиган океанларда биологик хилма-хиллик барқарор бўлиши талаб этилади. Олиб борилган тадқиқотлар

биологик хилма-хил-лигининг камайиши ба-лиқлар захирасига ҳам таъсир ўтказётганини кўрсатмоқда. Аксинча балиқ овлалаш тақиқлан-ган ёки чекланган сув ҳавзаларида биологик хилма-хиллик яхши-ланган, натижада ба-лиқларнинг кўпайиши кузатилган. Океанлар-даги муҳофаза остига олинган ҳудудларни кенгайтириш восита-сида балиқларнинг мавжуд захирасини сақлаб қолиш мумкин. Бироқ айти пайт-да океанларнинг атиги бир фоиз ҳудуди самарали муҳофаза қилинмоқда, холос.

Балиқларнинг камайишига дунё аҳо-лиси мунтазам охиб бораётгани, бунинг натижасида уни овлалаш ҳажми кўпаяётгани ҳам сабаб бўлаётган. Чунки балиқ гўшт ўрнини босадиган маҳсулот сифатида севиб истеъмол қилинади. Бутунги кун-да айрим балиқ-турлари, хусусан, тунец (оқунлар оиласига мансуб йирик йиртқич балиқ) ҳамда қилчбалиқ тобора камайиб бораётган. Сўнгги йилларда Атлантика океанининг шимолий қисмида треска (ши-мол денгизларидаги балиқнинг бир тури), оқун, қалқонбалиқ 95 фоизга камайган.

Мамлакатимизда қишлоқ хўжалиги соҳасини янада ислоҳ қилиш, аҳолининг сифати озиқ-овқат маҳсулотларига бўлган талаб ва эҳтиёжини таъминлаш, хусусан, балиқчиликни ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратилаётган.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев жойларда ижтимо-ий-иқтисодий ислохотларнинг бориши, амалга оширилаётган бунёдкорлик ва ободонлаштириш ишлари билан яқиндан танишиш, халқ билан мулоқот қилиш мақсадида шу йилнинг 27 январь кунини Хоразм вилоятига ташрифи чоғида Хива туманидаги “Болабой оқсоқол” фермер хўжалигида ташкил этилаётган балиқчи-лик комплекси лойиҳаси билан ҳам яқин-дан танишди. Ҳозир мазкур хўжалиқда 232 гектар ҳавзада балиқ етиштирилмоқда. Ўтган йили 490 тонна балиқ етказиб бе-рилган.

Фермер хўжалигида Вьетнам техноло-гияси асосида балиқ етиштириш ва уни қайта ишлашни йўлга қўйиш режалашти-

рилган. Бу технология увилдириқларни интенсив усулда етиштириш ва ҳавзаларга юқори тизимли ўтказишга ихтисослаш-ган. Бундай усул балиқларнинг омухта ем сарфига нисбатан ривожланиш суръати юқорилиги, салбий гидрохимик ҳолат-лар ва касалликларга чидамлилиги билан ажралиб туради. Одатда бир гектарлик ҳавзадан ўртача 15–20 центнер балиқ оли-нади. Вьетнам технологияси самарасида бу кўрсаткич 400 центнергача етади.

Ушбу истикболли лойиҳага “Ипоте-ка-банк” кредит ажратган. Корхонада йилга 300 тоннадан ортиқ маҳсулот тай-ёрлаш, 20 иш ўрни яратиш мўлжалланган. Мамлакатимизда аҳолининг балиқ маҳ-сулотларига бўлган эҳтиёжини таъмин-лаш, тармоқда иқтисодий ислохотларни янада чуқурлаштириш, соҳа субъектлари моддий-техник базасини мустаҳкамлашга алоҳида эътибор қаратилаётган.

Давлатимиз раҳбарининг 2017 йил 1 майдаги “Балиқчилик тармоғини бош-қариш тизимини такомиллаштириш чо-ра-тадбирлари тўғрисида”ги қарори бу борада муҳим дастуриламал бўлаётган. Ушбу қарорга мувофиқ, “Ўзбекиликса-ноат” уюшмаси ташкил этилиб, жойларда балиқчилик тармоғи ташкилотлари ишла-рини мувофиқлаштирувчи 13 ҳудудий “Балиқсаноат” маъмулияти чекланган жа-мияти фаолият кўрсатади. “Балиқсаноат” маъмулияти чекланган жамияти табиий ва сунъий сув ҳавзаларида балиқ турларини кўпайтиришни йўлга қўйишда балиқчилик тармоғи ташкилотларига қўмаклашиш, личинка ишлаб чиқариш бўйича янги инкубация цехлари ташкил этиш, балиқ чавоқлари етиштириш ҳажминини кўпай-тириш, мавжуд ҳовузаларни модернизация қилиш ва кенгайтириш ишларини амалга оширади.

Мазкур ҳужжатга асосан балиқчилик тармоғида илмий-тадқиқот ишларини янада такомиллаштириш, илмий кадрлар тайёрлаш, илмий ва техник янгиликлар-ни тадбиркорлик субъектларига етказиш мақсадида Балиқчиликни ривожлантириш илмий-тажриба станцияси Балиқчилик илмий-тадқиқот институтига айлантири-лади. “Балиқсаноат” маъмулияти чекланган жамиятларига 2023 йилнинг 1 январигача уруғ, балиқ чавоғи етиштириш, балиқ маҳ-сулотларини тайёрлаш ва қайта ишлашдан олинган даромадларидан ягона солиқ тўло-видан озод этиш бўйича имтиёзлар бери-лади. Юқори мақсуддор балиқ турларини иқлимлаштириш ишларини илмий асосда ташкил этиш ҳисобига африка лаққаси, тилипия, форель, венгрия сазани ва осётр балиқ турларини кўпайтириш йўлга қўйи-лади. Натижада вилоятлардаги балиқчилик хўжаликлари ва янгидан ташкил этила-диган хўжаликлар янада ривожланади. Бу ички бозорга узлуксиз равишда арзон ва сифатли балиқ маҳсулотлари етказиб берилишини таъминлайди.

Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг маълумотларига қараганда, 2050 йилда дунё аҳолиси нуфуси 9,7 миллиардга етиши кутилмоқда. Шундай экан, дунё аҳолисининг озиқ-овқатга бўлган тала-бини қондиришда океан, денгиз ҳамда ички сув ҳавзаларида яшайдиган балиқлар ҳам муҳим ўрин тутуши шубҳасиз. Бу эса жаҳон ҳамжамиятидан экологик барқарорликни сақлаш, денгиз ва океан ресурсларидан оқилона фойдаланиш, сув жониворларини қатъий муҳофаза остига олишни талаб этади.

ОЙ “ЁМФИРИ”

Астрономлар Грециядаги Кронеири расад-хонасида жойлашган 1,2 метрли телескоп ёрдамида шу йилнинг март ва апрель ойларида Ой юзасини кузатиб, у ерда мунтазам “тошли ёмғир” ёғишини аниқлади. Бу ҳақда Афинадаги Астрономия институти мутахассиси Алкесте Бонанос маълумот берди, деб ёзади “Аргументы и факты” нашри.

“Қўшалоқ камераларимиз Ой юзасидаги чақинларни кўриш имконини яратди. Бунинг шу пайтгача битта телескоп ёрдамида кузатиш им-кони йўқ эди. Охириги 22 ой давомидаги маълумотларни тўплаб, Ер атрофида диаметри ўн метр ва ундан кичик қанча астероид мавжудлигини аниқлаш имконига эга бўламиз. Бундан ташка-ри, мазкур маълумотлар чақинлар физикасини кашф этиш ва қайси масса объектлари уларни келтириб чиқариши мумкинлигини аниқлашга ёрдам беради”, — дейди Бонанос.

Бутун дунё олимлари Ер атрофидаги астеро-идларни охириги ўн йил давомида мунтазам ку-затиб бораётган. Астрономлар улар Ер сайёраси учун қанчалик хавfli эканлигини аниқлашга уринмоқда.

ЭНГ ТЕЗКОР ЛИФТ

Хитойнинг Гуанчжоу шаҳридаги “CTF Finance Center” молия маркази биносига дунёдаги энг тез ҳаракатланадиган лифт ишлай бошлади. Бу ҳақда “Daily Mail” нашри хабар тарқатган.

Ўта тез ҳаракатланувчи лифтни япон ком-панияси ишлаб чиқарган ва у юқорида соатига 75,6 километр тезлик билан кўтарила олади. Баландлиги 530 метр бўлган молия маркази биносининг томига кўтарилиш учун 25 сония вақт сарфланмоқда.

Бу астрономик тезлик синов пайтида қайд этилган. Амалиётда эса бироз секинроқ — со-атига 72 километр тезлик билан ҳаракатланиш кўзда тутилган. Пастга тушаётганда эса икки баробар секин, соатига 36 километр тезлик билан ҳаракатланади. Бу ҳам рекорд кўрсаткич ҳисобланади. Чунки шу вақтгача дунёдаги энг тез лифт Шанхайда ўрнатилган бўлиб, у соатига 69 километр тезлик билан ҳаракатланади.

“GOOGLE”НИНГ ҲАЙДОВЧИСИЗ ЮК МАШИНАСИ

“Google”нинг шўъба корхонаси ҳисобланган “Waymo” компанияси ҳайдовчисиз юк машина-сини синовдан ўтказмоқда, деб ёзади “BuzzFeed News” нашри.

Лойиҳанинг асосий мақсади — оғир юк машиналари содир этадиган йўл транспорт ҳодисаларидаги фожиали ҳолатлар сонини ка-майтириш. “Waymo” компанияси айти пайтда фақат битта юк машинасини синовдан ўқазгани ва уни оператор қўлда бошқарганини маълум қилди. Компания дастлабки босқичда тизим фаолияти тўғрилигини текширади ва йўлдаги барча зарур маълумотларни тўплайди.

Эслатиб ўтади: ўтган йили “Uber” такси хизматига қарашли “Otto” стартапи ҳам авто-мат бошқарувли юк машиналарини синовдан ўтказган эди.

Рангин дунё

МЕЪМОРЧИЛИКНИНГ БЕТАКРОР НАМУНАСИ

Сўнгги йилларда Хитойда қад рўстлаётган осмонўпар ишо-отлар нафақат баландлиги, балки ноодатий меъморий ечими билан ҳам кўпчиликни ҳайратга солмоқда. Пекин шаҳрида жой-лашган Хитой марказий телевидениеси биноси ҳам замонавий меъморчиликнинг юксак намуналаридан саналади.

Мазкур бино 2004–2009 йилларда бунёд этилган. Лойиҳани Нидер-ландиянинг “Office for Metropolitan Architecture” қурилиш ташкилоти бажарган, Рем Колхас ҳамда Оле Шерен бош меъмор бўлган. Ми-норалари олти даражага эгилган, юқори қисмида 90 даражали бурчак остида ўзаро туташтирилган ин-шоотни барпо этиш осон кечмади. Аввалда икки минора қурилиб, сўнг улар юқоридан горизонтал кўприк билан ўзаро боғланди. Мажмуа жойлашган жой сейсмик фаол ҳудуд бўлгани боис уни ҳар жиҳатдан пишиқ ва пухта қуриш талаб этилар эди. Шу боис иншоот

сейсмик хавфсизлик талабларига ҳамда 8 балли зилзилага бардош бера оладиган қилиб бунёд этилди. Лойиҳани рўёбга чиқариш учун 600 миллион АҚШ доллар сарфланди. Бироқ 2009 йилнинг 9 февралда Юаньсяоцзе (Фонуслар байрами)ни нишонлаш пайтида бинода кутилма-ганда ёнғин келиб чиқди. Ёнғинни ўчириш учун қарийб олти соат вақт сарфланади. Расмий маълумотларга қараганда, бунга байрам пайтида қўлланилган пиротехника воситаси сабаб бўлган. Бинони қайта тиклаш учун яна анча маблағ сарфлашга тўғри келди.

Хитой марказий телевидениеси

биноси 10 гектарлик ер майдонини эгаллаган, шаҳарнинг учинчи ҳалқа йўли ёқасида жойлашган. Мажмуа L ҳарфи шаклида қурилган икки бинодан иборат бўлиб, улар юқори ва пастдан ўткир бурчак бўйлаб туташтирилган. Шу боис у бир қарашда осмонўпар иншоот эмасдек таассурот уйғотади.

Лойиҳа бош меъморларидан бири Рем Колхаснинг мазкур лойиҳани “боши ва охири йўқ” иншоот, дея атагани бежиз эмас. Сабаби мино-ралар бир-бирига эгилган шаклда таяниб туради. Натижада бино-нинг туташтиришдан ўртада Z ҳарфи шаклидаги бўшлиқ ҳосил бўлган. Иншоот ойналари махсус қопламга эга бўлгани боис кўёш нурунинг 30 фоизинигина ўтказиши, холос. Мажмуа ички қисмининг умумий майдони — 473 минг квадрат метр-га тенг.

Бинолардан бирининг баландлиги

— 234 метр (44 қават). У ҳам гори-зонтал, ҳам вертикал бўлмааларга эга. Мазкур бинода ТВ-узатиш блоки, студиялар, хизмат кўрсатиш бўлимлари жойлашган. Бинонинг горизонтал қисмида оммавий ахбо-рот воситалари тарихига оид музей ўрин олган.

Унга туташган қўшни миноранинг баландлиги 194 метр бўлиб, унда 300 хонали меҳмонхона, икки рес-торан, ташриф буюрувчилар учун кутиш хоналари, рақамли киноте-атр, маросимлар ўтказиладиган ва конференция заллари ўрин олган.

Иншоотда телекўрсатувларни тасвирга олишдан тортиб, уни монтаж, намойиш этишгача бўлган жараён олиб борилади. Унинг хо-димлари бир бинодан иккинчисига бемаалол ўтиб-қайтиш имконияти яратилган. Бинода жойлашган 12 студияда янгиликлар, рекламалар, ток-шоулар тасвирга олинади. Те-

левидениеда қарийб 10 минг киши фаолият юритади ҳамда унда 200 канал намойиш этилади.

Бинонинг олд қисмидаги айрим жойларда ойналар ўрнига рангли чироқлари бир бинодан иккинчисига бемаалол ўтиб-қайтиш имконияти яратилган. Бинода жойлашган 12 студияда янгиликлар, рекламалар, ток-шоулар тасвирга олинади. Те-

дастурлар иншоот деворларида на-моиш этилади ва у ўзига хос йирик телевизор вазифасини бажаради.

Хитой марказий телевидениеси биноси 2013 йилда Осиёнинг энг кўркам иншооти сифатида тан олинган.

Саҳифани “Milliy tiklanish” мухбири Шаҳзод ҒАҒҒОРОВ тайёрлади

